

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „KatoL, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šteV. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šteV. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Naši deželni poslanci.

Čeprav smo vestno poročali sejo za sejo o delovanju naših poslancev v deželnem zboru štajerskem, vendar se nam zdi potrebno, da zberemo sedaj ob koncu prvega deželno-zborskega zasedanja vsa posamezna poročila skupaj ter podamo našim somišljenikom skupno sliko njihovega delovanja za svoje volilce. Ne bomo se ozirali pri tem na klevetanje naših nasprotnikov ter izpoljubljali njihova natolčevanja; vemo, da v naših vrstah itak nihče ne verjame liberalnim besedam, ki jih rodi zavist in strankarska zlobnost. Za naše poslance bodo govorili podatki o njihovem delu dovolj zgovorno. Nam ni treba psovk proti našim nasprotnikom, ker lahko pokažemo na dela svojih zastopnikov.

Za slovenski jezik.

Lahko rečemo, ne da bi se nam trebalo bati le enega ugovora, da je šele letos avstrijska javnost izvedela, da so v štajerskem deželnem zboru tudi slovenski poslanci navzoči. Njihov odločen nastop za pravice slovenskega jezika v deželni zbornici je izzval večkrat burne prizore, a njihova neustrašenost je dosegla, da se je ob koncu že mirno poslušala slovenska beseda. Ni minul dan, da bi tudi slovenska beseda ne odmevala po dvorani štajerskega deželnega zbora. Od slovenske liberalne, od nemškutarske ter nemške strani se je sicer uplivalo na naše poslance, naj zataje svoj jezik, toda tega niso storili, ker so svojim volilcem objubili, da bodo v Gradcu branili tudi pravice slovenskega jezika. Narod, ki svojega jezika, več ne spoštuje, je umirajoč narod. V našem taboru ne manjka tega spoštovanja in zato hvalimo kot iskreni rodoljubi Boga, da je večina slovenskega naroda v našem taboru.

Za ponesrečence.

Različne uime so obiskale tudi tekoče leto naš Slovenski Štajer, kakor toča, naliivi, plazovi, in predvsem suša. Naši poslanci so pač pazno zasledovali tudi te žalostne dogodke, in v deželni zbornici so kot vestni poslanci opozorili deželno in cesarsko vlado na nesreče, ki so zadlele njihove volilce, ter so zaprosili podpore za nje. Nič manj kot 10 predlogov smo našteili, ki imajo za predmet različne vremenske nesreče po posameznih volilnih okrajih.

Za vinogradništvo.

Država in dežela sta dovolili brezobrestno posojilo za nasajanje novih vinogradov. Sedaj je prišel

čas, da morajo naši vinogradniki začeti odplačevati. Ker so pa letine slabe, ker se ne more nič prodati, vložili so naši poslanci predlog, da se doba vračanja brezobrestnih posojil podaljša za nadaljnih pet let vsem posestnikom, ki dokažejo slabe gmotne razmere. Stavil se je tudi predlog za ustanovitev trsnice v Št. Andražu pri Velenju ter s tem posvetila pozornost krajem, za katere se prej liberalna državna poslanca Roblek in Težovnik nikdar nista brigala.

Proti zajcu in fazanu.

Divjačina dela neizmerno škode našim kmetom, posebno zajec in fazan. Kmet se ne sme braniti proti tem živalim, ker so kazni neizmerno visoke. Za to pa je ravno tukaj bilo treba, da nastopijo naši poslanci in se pokažejo zares kot ljudski zastopniki. V seji dne 12. oktobra so vložili predlog, s katerim zahtevajo, da se zajec in fazan izločita izmed lovskih živali ter da se dajo občinam večje pravice glede lova. Mnogobrojna zatiranje iz različnih volilnih okrajev nam kažejo, da so si naši poslanci s tem predlogom pridobili pri svojih volilcih neomejeno zaupanje, ker so uvideli, da naši poslanci v deželnem zboru tudi tako delajo, kakor na sbodih govorijo.

Ceste.

Deželni proračun ima okoli 300.000 kron vsako leto določenih za zgradbo novih okrajnih cest. Vsled tega je želeli, da okrajni zastopi izrabijo deželni kredit in hite na zgradbo različnih potrebnih cest. Ceste so za vsak okraj velik kapital, in cestne doklade niso proč vržen denar. Sedanji kmečki poslanci bodo okraje na cestne zadeve neprenehoma opozarjali ter jim šli na roko. To se je tudi že pokazalo v zadnjem zasedanju.

Stavili so se predlogi glede preložitve državne ceste Slov. Bistrica—Konjice, glede izgotovitve ceste med mariborsko in emureško cesto skoz Ploderšnico in Malno ter glede podpore za poškodovane ceste, mostove in pota v občinah Mislinje in Št. Ilj pod Turjakom.

Železnice.

Slovenski Štajer je bogat na železničnih načrtih. Vsled tega so naši poslanci morali v deželni zbornici kot zvesti tolmači želj svojih volilcev tudi zagovarjati te železnične načrte.

Izjavili so se za najnost proge Sv. Lenart—Ptuj—Rogatec—Brežice—Novo Mesto.

Zahtevali so zgradbo železnice deželna meja do Krapine.

Toplo so zagovarjali železniške načrte Polzela—Kamnik in Pakla—Gornji grad.

Regulacija rek in potokov.

Poslanci Slov. kmečke zveze so se že v prvem zasedanju deželnega zbora zavzeli za naslednje uravnave rek in potokov:

Za uravnavo Drave, za uravnavo Pake in za uravnavo Mislinje.

Sole.

Na vinarski šoli v Mariboru so zahtevali naši poslanci slovenskih tečajev za slovenske mladeniče.

Za kmetijsko šolo v Št. Juriju ob juž. žel. se je trebalo hude vojske v finančnem odseku. Za kmečko gospodinjstvo šolo v Teharjih in slovensko dekliško šolo v Celju so se tudi morali naši poslanci toplo zavzeti.

Nadalje so vložili predlog, da prispeva država 50 % k šolskim stroškom.

Za Velenje se je zahtevala slovenska strokovna šola za lesno in stavbinsko obrt, ker je znano, kako pomanjkanje mojstrov je ravno v teh strokah na deželi.

Za Trbovlje, ki je odlično rudarski kraj, se je zahtevala slovenska spodnja realka.

Ker hočejo Nemci v Radgoni imeti šolo, na kateri bi se naobraževali opekarji in cementni izdelovalci, so zahtevali naši poslanci tudi slovenski učni jezik.

Zavarovalnice.

Stara zahteva naše kmečke stranke je ustanovitev deželnih, oziroma državnih zavarovalnic. Za to so naši poslanci pri vstopu v deželni zbornici vložili tudi predlog, ki se manaša na to upravičeno strankino zahtevo.

Živinoreja.

Potegnili so se naši poslanci ob dani priliki za žreborejo v ljutomerskem okraju proti nasprotnikom iz nemškega veleposestva.

Poslanci kmečkih občin so govorili in glasovali proti predlogu, da naj se odpro meje tuji živini.

Politične pravice.

Ker sedanja volilna pravica ustvarja politična nasprotstva med našim narodom, so zahtevali poslanci Kmečke zveze splošno in enako volilno pravico ter za državno-zborske volitve volilno dolžnost.

Razno.

Da so govorili naši poslanci proti podpori za švedsko, šulvereina in druge nemške zadeve, da

PODLISTEK.

Roka ob križu.

(Dalje.)

Med tem, ko je ta lopov tako rentabil, hitel je mladi gošec s klarinetom proti Brdu. Tesno mu je bilo pri sru. V duhu videl je vedno pred seboj mrtvega gozdarja. Dvomil je, bi li zločin naznanil ali zamolčal; in ni si prikril, da bi ga zaradi zadnjega lahko spravili z zločinom v dotiko, posebno, ko ga je Andrej videl s puško.

„O Katica, Katica!“ vzdihnil je večkrat, „zakaj te nisem ubogal!“ in podal se je v krmo, ker so drugi gošeci čakali nanj.

Pač so zapazili vsi njegovo razburjenost, a mislili so, da je kriva naglica, s katero je prišel. Da bi se vsaj nekoliko umiril, zvrnil je čašo za čašo v sebe, in ko je prišel čas, da so šli gost, igral je tako raztreseno, da so drugi mislili, da je pijan. Tone jim je pustil to mnenje, se poslovil, in ko je zopet izkopal puško, hitel domov.

Med tem je zares priplaval temen oblak nad glavo srečnega gošca. Ko pridejo drvarji, vračajoči se od dela, mimo vode, najdejo mrtvega gozdarja in ustreljeno srno. Grozna vest se je kmalu razširila, drvarji so jo takoj naznanili na gozdarjevem domu, kamor se je ravnokar vrnil lovec France. Ta takoj obvesti orožništvo, sam pa pohiti k nesrečnemu kraju, da vse potrebno preskrbi. Na potu sreča smolarja, ki se ni malo prestrašil, ko vidi naenkrat pred seboj loveca, ker ima še na hrbtu celo vrečo nakradene smole. Lovec na videz tega niti ne opazi.

„Ze veš,“ mu zakliče od daleč, „da je pri vodi lovski tat ustrelil gozdarja?“

„Kdaj je to bilo?“ vpraša smolar.

„Danes proti večeru. Ali nisi slišal nobenega strela? Gozdar je odšel okoli petih v gozd.“

„Tisto že, streljati sem pa slišal,“ odgovori smolar. „Dvakrat zaporedoma sem slišal počiti — zdaj šele uvidim, kako pošten človek sem jaz; k temu bi me noben vrag ne pripravil...“

„Ko bi le vedel, kdo je bil?“ ga prekine lovec.

„Kdo je bil? Hm, nočem biti izdajca.“

„Ti veš torej kaj?“ ga vpraša lovec, blede ko stena.

„Hm, nekaj bi že vedel,“ odgovori smolar s hudomušnim posmehom. „Meni se zdi, da bi mogoče še lahko ime povedal.“

„Zakaj me tako gledaš?“ vpraša lovec s trepetajočim glasom. „Povej mi, dam ti par goldinarjev in zaradi smole ti tudi ne storim ničesar hudega. Cela stvar ostane med nama, pa je. Povej torej!“

Smolar pomisli nekaj trenotkov, potem pa pripoveduje, da je videl gošca s puško v roki prihiti iz gozda, takoj ko sta počila strela, in da je le on edini mogel zločin storiti.

Po teh besedah si lovec vidno oddahne in reče veselo razburjen:

„To že lahko poveš, povsod lahko to poveš.“

Pojdi zdaj z orožnikom in povej še enkrat vse natančno. Jaz oskrbim med tem vse drugo.“ Nato odhiti z drugimi došlimi k vodi ter da prenesti truplo domov. Po Zavrhu se je vest šele raznesla, ko se je vračal gošec domov. Ko koraka skozi vas, vidi Katico pri oknu spečo. Brez dvoma — deklica je čakala na njegovo povratek, zaradi tega se ji približa in jo pokliče. Deklica se vzbudi takoj. Mladenič, o kojem je

ravnokar sanjala, stoji pred njo; vsa rudeča mu pada roki.

„Dragec, da si le zopet srečno tukaj in hvala ti, da si prinesel puško. Odesi jo domov in pusti jo tamkaj za večne čase.“

„Oh, dušica, raje bi imel, da bi jo pustil zunaj v gozdu zagniti.“

„Se ti je kaj zgodilo?“ vpraša dekcle prestrašeno.

„Hm, ja — nekaj!“

„Kaj pa?“

„Tega ti ne morem zdaj povedati, prepozno je, in nočem te s svojim vasovanjem spraviti ljudem na jezike. Jutri zveš vse. Lahko noč! Ravno prihaja čuvaj; nočem, da bi me videl s puško.“

„Lahko noč“, zakliče deklica za njim. Nato zapre tiho okno. A v posteljo ni mogla. Vedno je morala zreti na godčevo okno. Zla slutnja, ki ji je danes že ves dan polnila srce, jo zopet s podvojeno silo obhaja. Nekaj hudega se je čisto gotovo kuhalo. Naenkrat se prestraši. Popolno razločno začuje od Tonetove hiše glas:

„Gotovo je doma, ravno sem ga videl prihajati od Tomaževe hiše.“

Katica spozna takoj glas ponočnega čuvaja. Zdaj sliši Francetov glas:

„Le hitro, da nam ne uide!“

Prestrašen vzklik ji prihiti čez ustnice, ko zapazi razven teh dveh še dva orožnika, ki vstopita ravno v nezaklenjeno hišo.

„Za božjo voljo, kaj je storil?“ zakliče vsa prestrašena in hiti odpirat okno.

„Kaj je storil,“ odgovori lovec iz gručice okoli stoječih, „Gozdarja je ustrelil zgoraj ob vodi in zato mora v luknjo.“

so izvojevali podporo za planinska društva, branili razne postavke za človekoljubne naprave med Slovenci, o tem nočemo niti obširneje poročati.

Sklepnna beseda.

Če so časniki vse poročali, so naši poslanci v prvem, komaj mesec trajajočem zasedanju postavili 44 predlogov, 6 peticij (prošenj), 3 interpelacije (vprašanja), ter imeli blizu 20 govorov.

Kdor sodi brez strasti o delovanju naših poslancev, jim mora dati izpričevalo, da so pridno in pošteno delali ter se res v najširjem obsegu ozirali na želje in zahteve svojih volilcev. Že med suhoparnim naštevanjem njih korakov mora umolkniti vsako natolcevanje. Le strankarska strast, ki dela ljudi slepe, je zmožna tamkaj napadati, kjer bi morala, hvalliti in blagoslovljati. Toda vsa poštena slovenska javnost se bo gotovo nam pridružila, ako vzkliknemo v očigled pridnega delovanja naših poslancev:

Živela slovenska Kmečka zveza in njeni vrli poslanci!

Državni zbor.

Dne 20. oktobra se je zopet otvoril državni zbor. Starostni predsednik Funke je vodil volitev novega predsedništva. Izvoljen je bil predsednikom državnega zbora krščanski socialc, dr. Pattai, podpredsednikom član Slovenskega kluba Josip Pogačnik in zraven še podpredsednikom en Čeh, en Poljak, en socialdemokrat in en Nemec.

Kakor vse kaže, se bodo Nemci vendar le uklonili slovanski želji ter pustili past sedanje ministrstvo, katero je bilo nam Slovanom tako sovražno, čeprav so ga Plojevci in liberalni poslanci skrbno podpirali. Sodi se, da bo Bienerth dal kmalu ostavko celega ministrstva ter potem sestavil ministrstvo iz samih uradnikov.

Poslanci Slov. kmečke zveze, Roškar, Korošec, Benkovič, Pišek so skupno vložili dva nujna predloga: prvi zahteva podpore po suši, ki se je tudi letos javila skoro po celem Slovenskem Štajerju, drugi predlog zahteva podpore onim, ki so bili po toči poškodovani.

Slovanske stranke, združene v Slovanski Jednoti, so vložile 14 nujnih predlogov ter s tem zastavile v zbornici pot do dnevnega reda. Vlada in nemška večina imajo sedaj čas, da premišlujejo, ali hočejo svojo protislovansko politiko nadaljevati ali ne. Kakor smo že rekli, kažejo znamenja, da se bodo Nemci izpametovali.

Med temi 14 nujnimi predlogi se nahaja tudi predlog koroškega slovenskega poslanca Grafenauerja, da naj se pri ljudskem štetju vpisujejo ljudje po materinskem, ne pa po občevalnem jeziku, ter predlog dr. Hočevarja, ki pozivlja vlado, naj zabrani nameravano zvišanje vozniških cen na južni železnici.

Poslanec Roškar in drugi so dne 26. t. m. govorili pri ministrskem predsedniku in finančnem ministru zaradi denarja, ki se naj da prizadetim po suši. Obljubilo se jim je, da bo vlada vse mogoče storila, čeprav jim primanjkuje denarja. Važno besedo ima še poljedelsko ministrstvo, pri katerem se bodo zglasili te dni poslanci Kmečke zveze. Plojevi napadi po liberalnih listih na naše poslance izvirajo le iz njegovega prevelikega sovraštva nasproti poslancem Kmečke zveze, za kojega vzrok pa naše ljudstvo prav dobro ve, kar kažejo nezaupnice, ki prihajajo Ploju izmed volilcev.

„Temu odgovoru sledi dvojen krič iz Katičinih in Tonetovih ust, ki je stavil orožnikom isto vprašanje.“

Deklice se je hotela polastiti omedlevica, a krepko se zravna ter hiti k hišici, kjer je godčeva mati vsa v solzah tarnala. Ko vstopi v sobo, so Tonetu orožniki roki zvezali.

„Katica,“ reče ta, ko jo opazi, z mirnim glasom: „Prisegam ti, da sem nedolžen. Srno sem sicer res ustrelil, a drugega ničesar. S prazno puško se ne strelja. Drug je bil, videl sem ga, kako je zbežal; kmalu zopet pridem, moja nedolžnost mora priti na dan. Ostani mi zvesta in moli zame, da najdejo morilca. Z Bogom, drugi strel ni moj!“

Rad bi ji bil še roko podal, a roke so mu bile na hrbtu zvezane in bilo mu je nemogoče. Orožniki ga tirajo naprej, eden je vzel njegovo puško seboj; vsa vas je bila po koncu.

V sobi sta pa sedeli potrti na duši in na telesu stara mamka in Katica. Držali ste se objeti ter tiho jokali za nesrečnim. Vedno in vedno sta si pravi navljali, da je nedolžen. A sodnija je bila drugega mnenja. Bili so mnenja, da je Tone srno ustrelil, med tem še enkrat nabil in ustrelil gozdarja, ki ga je zasačil.

Zastonj je zatrljeval Tone, da je drugi strel sledil takoj prvemu in da on drugič sploh nabil ni. Verjeli mu niso, dočezov je bilo preveč proti in obsodili so ga na desetletno ječo.

Grajski lovec France pa je postal gozdar, ker je celo stvar tako razumno vodil.

Poslanec Roškar in tovariši so stavili dne 26. t. m. predlog, v katerem zahtevajo od vlade denarnih sredstev za nakup travnih semen in umetnih gnojil, katera se naj po suši in raznih škodljivcih prizadetim potrebnim posestnikom bodisi brezplačno ali pa po znižani ceni oddajo.

Politični ogled.

— V državnem zboru bo še nadalje obstojala slovensko-hrvaška Narodna zveza, ki bo omogočevala, da bosta Slovenci in Plojevci klub mogla, v narodnih stvareh skupaj hoditi. Plojevci zadnji čas sicer precej vlekli na nemško stran, toda sedaj obeta zopet poboljšanje. Kakor znano, si je Ploj ob začetku novega državnega zbora ustanovil lastni klub s Hrvati in slovenskimi liberalci, ker se ni hotel udati dr. Šusteršiču, ki duševno daleč nadkriljuje silno častiteljnega Ploja. Toda tudi Hrvati Ploju niso hoteli takoj zaupati vajeti, in šele sedaj, ko je odstopil dosedanji predsednik, častitljiv mož dr. Ivčević, niso mogli preiti vsiljivega Ploja ter ga volili načelnikom. Ploj je hotel sicer razdreti vsako zvezo s Slovenskim klubom, toda Hrvati so mu sedaj to zabranili, in častiteljni Ploj, da ne izgubi načelstva, se je uklonil.

— Položaj na Ogrskem še vedno ni jasen. Cesar je sprejel v avdijenci celo vrsto ogrskih politikov, vendar se še ne ve, kako se reši vsa stvar, kar se pa gotovo zgodi v kratkem. Predsednik državnega zbora Justh, je pozkušal pridobiti hrvaško-srbsko zvezo za boj proti kroni, kar se mu pa, vsaj kakor trdijo poslanci te zveze, ni posrečilo.

— Trozveza se obnovi. Italijanski zunanji minister Tittoni je proti dopisniku nekega francoskega lista izjavil, da se bo trozveza Avstrija, Italija, Nemčija, kadar poteče, zopet obnovila.

— Srbsko ministrstvo je odstopilo. Na čelo novega ministrstva je stopil vodja radikalcov Pašič. V predčerašnjem seji skupščine je Pašič izjavil, da bo novo ministrstvo nadaljevalo notranjo in zunanjo politiko odstopivšega Novakovičevega ministrstva.

— Grško. Častniška zveza si je pridobila na Grškem vsled zelo ugodnih uspehov velikansko moč. Ministrstvo je popolnoma odvisno od nje. Vsi predlogi, ki jih vložijo vlada in zbornici pod pritiskom vojaštva, se enoglasno in brez ugovora sprejmejo.

— Španija. Poročali smo že, kakih sredstev se poslužujejo liberalci v zvezi z anarhisti na Špankem v doseg svojih namenov. Ker je bil ministrski predsednik Maura odločen katolik, so ga liberalci silno sovražili. Izjavili so v zbornici, da posežejo po vseh sredstvih, da prisilijo ministrstvo na odstop. Maura je potem res podal ostavko celokupnega ministrstva, ki je bila tudi sprejeta. Sestavljeno je že novo ministrstvo. Predsednik mu je Moret.

Mala politična naznanila.

Dne 21. oktobra: Srbski zunanji minister Milovanović je bil iz Berlina danes radi ministrske krize na Srbskem pozvan nazaj v Belgrad. — Ruski listi zahtevajo od zunanjega ministra Izvoškega, da naj prepove Nemcem bivanje v ruski Aziji, ker podpirajo japonsko vojninstvo. — Med turškimi vojaki in Kurdi so je bila blizu srbske meje huda bitka. Kurdi so pobegnili čez mejo v Srbijo in pustili na mestu 400 mrtvecev.

Dne 22. oktobra: Ogrska vlada se upira proglasitvi ustave za Bosno in Hercegovino. Ustava bi bila že morala biti proglašena dne 5. t. m. — V Temešvaru na Ogrskem je bil obsojen nemški častnik Viktor Orendi na dve leti ječe in 400 kron globe, ker je v nekem članku „hujskal“ proti madžar-

Žalostna je bila zima, ki sta jo preživeli Tone-tova mati in Katica. Obe ste iskreno molili vsak dan za njega; drugega itak nista mogli storiti, a dozdej je bilo še vedno zaman.

Nekega zimskega dne je morala Katica nesti neko ročno delo v sosednjo vas. Na poti domov začne močno snežiti in ona hiti, da bi prišla še pred temo domov. V tem pride mimo jarka, v kojem je ležala moška postava. Ko stopi bliže, spozna smolarja. Dasi je vedela, da je samo on izdal Toneta, stopi vendar k njemu in ga skuša vzdramiti iz nevarnega spanja. Končno se ji vendar posreči, in na njo oprt, tava smolar do vasi, kjer se v topli sobi kmalu okrepča, drugače bi bil zunaj gotovo zmrazil.

Milosrčnost deklice, koji je pomagal vzeti najdražje na svetu, ga je vendar ganila, in komaj je spravil nekaj besed skupaj, da se je zahvalil.

Drugo jutro pa, ko se je popolnoma okrepčal, se je odločil, skazati se hvaležnega. Počakati je samo še hotel, da se vrne deklica, ki je šla k jutranjemu opravilu.

„V kakšen namen pa si danes molila, Katica?“ jo vpraša, ko se je ta povrnila.

„I — v kakšen? Imam samo en namen, da se prej ko slej izkaže nedolžnost Tonetova. Pa tudi zate sem molila, da se ne napiješ v drugič ter zopet kje obležiš in zmrzneš.“

„Na ta način je Bog tudi enkrat nekaj o meni slišal. Bog ti povrni. Kar se pa tiče prve prošnje — hm — mislim, da bi ti lahko malo pomagal.“

„Ti?“ zakliche dekle začudeno, „ti, ki si ga izdal?“

skemu narodu. — Francoski listi poročajo, da name-rava predsednik francoske republike Fallieres radi bolehnosti odstopiti. Nove volitve se bodo vršile v štirih mesecih. — V Barceloni na Špankem si ni noben človek varen življenja. V zadnjih štirih dneh se je razpočilo v različnih krajih mesta nič manj kot 27 bomb, vsled česar je bilo 5 oseb ubitih in 20 ranjenih.

Dne 23. oktobra: Dansko ministrstvo je podalo ostavko. — Vojvoda Abruc je baje izjavil, da bi ne sprejel grške kraljeve krone, če bi ga tudi grško ljudstvo hotelo imeti za kralja. Na tem sklepu bi ne mogel ne italijanski in ne angleški vpliv kaj izpremeniti. — Pri deželnozborskih volitvah na Saksoskem, ki so se vršile predčerašnjim na podlagi nove volilne postave, je bilo izvoljenih 12 konservativcev, 4 liberalci in 10 socialdemokratov. Potrebni je še 39 ožjih volitev. Velike uspehe so prinesle volitve socialdemokratov, ki so imeli dosedaj samo enega zastopnika v deželnem zboru. — Vsled vojaških priprav Grške in ker nameravajo Krečani pri prihodnjih volitvah poslati svoje zastopnike v grško zbornico, je Turčija naročila svojim poslanikom, naj izjavijo vlastim, da je turška vlada vsled grških band prisiljena storiti proti temu potrebne vojaške korake.

Dne 24. oktobra: Cesar je sprejel predčerašnjim v avdijenci predsedstvo gosposke zbornice. — Konservativno veleposestvo na Češkem dela zopet na to, da se nadaljuje zasedanje češkega deželne zbora. — Častniška zveza na Grškem zahteva od vlade, da naj se vsi grški poslanci na evropskih dvorih namestijo z drugimi osebami, in sicer pod pretvezo, da se bili časniki od grških poslankov o njihovem gibanju napačno poučeni. — Grški kralj je sklical za dne 30. t. m. vse ministre h kronskemu svetu. Pričakuje se, da bo kralj v tem kronskem svetu naznanil svoj odstop.

Dne 25. oktobra: Španski ministrski svet je, kakor poročajo listi, sklenil, da ne bo prodirala v pokrajini Rif španska vojska naprej, ampak naj se utrdijo samo do sedaj zavzete postojanke. — Bolgarski kralj Ferdinand se je sešel danes v Kuševacu s srbskim prestolonaslednikom Aleksandrom. Temu sestanku se pripisuje velika politična važnost. — Iz Tokia na Japonskem poročajo, da je bil danes naj-boljši državnik Japonske, povzročitelj japonskega preporoda, knez Ito, po sestanku z ruskim finančnim ministrom na kolodvoru v Harbinu od nekega Korejca ustreljen, japonski generalni konzul in ravnatelj japonskih železnic sta ranjena. Morilca so zaprli.

Razne novice.

* Iz šole. Nastavljeni so: kot pomožni okrajni učitelj za okraj Maribor okolica nadučitelj v Tepanjih Jakob Jurko; kot stalni učitelj oziroma učiteljica: na ljudski šoli pri Sv. Lenartu v Slov. gor. stalni učitelj pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Alojz Fram, na ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Slov. gor. tamošnja začasna učiteljica Alojzija Pernet, na ljudski šoli v St. Ilju pri Velanju tamošnji začasni učitelj Vinko Stopar, na ljudski šoli v Kapelah stalna učiteljica v Blanci Marija Boštjančič, in začasni okrajni pomožni učitelj v Brežicah Gustav Svetlin na ljudski šoli pri Sv. Lovrencu na Mariboru. V stalni pokoj je stopila učiteljica v Kozjem, Julijana Presl.

* Iz davčne službe. Za davčnega praktikanta je imenovan bivši višji gimnazijec in dosedanji pisarniški pomočnik pri okrajnem sodišču v Slovenjgradcu, Makso Wantur, pri davkarji v Slovenjgradu. — V pokoj je stopil davčni upravitelj Rajmund Krašovic v Laškem trgu.

„Ja, veš slabi ljudje morajo biti tudi na svetu, drugače ni razlike med dobrim in slabim. A še veliko večji lopov je v tem kraju, nego je smolar. Tista stvar z drugim strelom mi hoči vedno po glavi. Pri zaslišavanju nisem bil več trozen. France me je vsakokrat napojil z močnim žganjem, ter mi tako dolgo ubil v glavo, da je bil drugi strel za oče naš pozneje in da je mogel Tone znova nabasati; končno sem sam to verjel. Danes pa sem popolnoma skupaj, in zdi se mi, da sem precej pametnejši, kot takrat. Če o tem tako premišlujem, zdi se mi, da ni bilo mogoče, da bi bil Tone drugič nabil, ker drugi strel je bil takoj za prvim, in ne, kakor sedanji graščak pravi, za očenaš pozneje. Moral je biti še tretji vmes, ki je ustrelil gozdarja, in ta, kaj misliš, kdo je bil?“

S sklenjenimi rokami je poslušala Katica, dokler je smolar govoril. Ko je stavil to vprašanje, odgovori brez pomisleka: „Nikdo drug ko lovec France!“

„Uganila si. Nikdo drug kakor on. Vedel je, kedaj se poda gozdar v službo, in on edini je imel dobiček; ker po starem bi prišel le on na njegovo mesto.“

In postal je zgovoren. Pripovedoval je, kako je prišel na to sumnjo. Križ, ki so ga postavili na licu mesta in ki je napravljen vedno iz desek, na katerih je ležal mrtvec, je bil prvi vzrok. France bi moral iti skoraj vsak dan mimo tega križa, ker so ravno v onem delu plavine sekali; a vedno se ogne tega mesta v velikem ovinku. Da se boji iti mimo križa, ima gotov vzrok, meni smolar. Saj se splošno govori, da iz takšnega lesa narejen križ glasno pokliče mimo

Razpisana je župnija Spodnja Sv. Kungota pri Mariboru do 26. novembra.

* **Dahovske vesti.** Konzistorijalni svetnik in stolni dekan dr. Ivan Mlakar je imenovan za vizitatorja dekanijskih uradov Maribor levi breg, Celje in Ptuj; naddekanom in vizitatorjem so imenovani konzistorijalni svetniki Ježef Majcen za naddekanat Maribor levi breg, ki obsega dekanate Jarenina, Sv. Lenart v Slov. gor., Ljutomer, Marenberg in Sv. Tomaž pri Veliki Nedelji; Bartolomej Voh za naddekanat Maribor desni breg, ki obsega dekanije Stari trg, Vuzenica in Zavrč; Martin Matek za naddekanat ob Savinji, ki obsega dekanije Braslovče, Gornji grad, Konjice, Nova cerkev, Slov. Bistrica in Saleška dolina; Jakob Kavčič za naddekanat ob Savi, ki obsega dekanije Kozje, Smarje, Rogatec, Laško in Videm.

* **Iz pošte.** Za poštno oficijantino v Ljutomeru je imenovana Rozalija Sehel.

* **Razpisano mesto.** C. kr. kmetijska družba za Štajersko v Gradcu razpisuje mesto drugega tajnika. Prošnje se morajo vložiti do najkasneje 30. novembra na osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe v Gradcu. Natančnejše pove inserat.

* **Dopolnilna volitev** za volilni okraj Celje, Brežice, Šoštanj, Velenje itd. se bo vršila dne 10. novembra, eventualna ožja volitev, pa 16. novembra. Čuje se, da bo mesto Woschnagga kandidiral državni poslanec Marekhl.

* **Odborova seja** S. K. S. Z. se vrši v četrtek, dne 4. novembra ob 5. uri popoldne v uradništvu „Slovenskega Gospodarja“.

* **Društvom.** Nekaj društev še ni poravnalo svojih obveznosti napram S. K. S. Z. Naj blagovolijo to v kratkem storiti. S. K. S. Z.

* **Zadružna šola** v Ljubljani naj podaja kmečkimi posestnikom in njih sinovom temeljno izobrazbo iz zadružništva, da bodo mogli ustanavljati in voditi zadruge. Pogoji za vsprejem je le dopolnjeno 16. leto starosti in dovršena ljudska šola. Razun vstopnine 5 K ni plačati nobene šolnine. Zadružna šola traja samo zimski čas od 1. novembra do 30. aprila vsakega šolskega leta. Poučujejo se sledeči predmeti: Slovenski jezik, zadružništvo, knjigovodstvo, zadružno pravo, računstvo, zemljepisje, tehnično blagovnanstvo, menično pravo, vodstvo kreditnih združaj in vodstvo pridobitnih združaj. Vpisovanje za tečaj 1909-10 se vrši vsak dan dopoldne meseca oktobra pri ravnateljstvu slovenske trgovske šole v Ljubljani, Kongresni trg, šte. 2. Nastopni slušatelji šole naj prinesejo seboj ali pošljejo po pošti svoj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

* **Proti draginji živil.** V notranjem ministrstvu je bilo dne 25. t. m. ob navzočnosti dotičnih sekcij-skih načelnikov posvetovanje, kaj storiti proti naraščajoči draginji živil.

* **Apostolstvo** sv. Cirila in Metoda se je pred par meseci ustanovilo v ljubljanski škofiji. Namen tega apostolstva je, da deluje za združenje razkolne cerkve s katoliško, da moli za združenje obeh cerkva in da seznanja ljudstvo s to veliko mislijo. Ljubljanski uradni škofjski list poroča, da šteje „apostolstvo“ že 10.000 članov.

* **Gradec.** Slovencem dobro znani P. Roman Arnuš je v frančiškanskem samostanu v Gradcu v torek, dne 26. oktobra ob 2. uri zjutraj po kratki boleznii v 37. letu izdihnil svojo blago dušo. Rojen je bil 14. novembra 1872 na Hajdinu pri Ptuj, bil je več let kaplan in katehet pri Sv. Trojici v Slov. gor. in v Ljubljani, deloval je v Gorici kot lektor, in od leta 1903 v Gradcu kot katehet na meščanski šoli in kot profesor veronauka na učiteljski šolski sester v Eggenbergu. Drugič je bil že za defintorja avstrijsko-štajerske provincije izvoljen. Radi blagega svojega značaja je bil od vseh čislán in posebno Slovencem priljubljen in znan spovednik. Blag mu spomin in vočni mu mir!

* **Vseslovenska Ljudska Stranka** in Hrvatje. „Hrvatstvo“ piše o ustanovitvi Vseslovenske Ljudske Stranke sledeče: Ni morebiti važnejšega momenta v zgodovini slovenskega naroda, kot je ta dogodek. Ko se pri nas politično življenje, politično delo cepi gotovo na tisoče strank, tedaj se naši najmilejši, najiskrenjši bratje Slovenci združujejo v eno veliko vseslovensko ljudsko stranko, med tem ko pri nas gotovo ena prvaška stranka ne zna o kakem kulturnem delu v narodu, se katoliki Slovenci iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Gorice in Istre združujejo v eno veliko kulturno telo, ki bo važen faktor v bodočnosti Slovanstva, v bodočnosti katolicizma. V Sloveniji nam je šola našega bodočega dela, dela kulturnega, dela političnega! Tamkaj je naša šola, tam je naša rešitev!

* **Zene** za narodno obrambo. Nemške žene in dekleta pridno nabirajo in prispevajo za nemška o-

gredočega morilca. In da dobi morilec, ako se takšnega križa dotakne, precej vročico, ako takoj ne umre.

„Ako se čuti popolno varnega,“ konča samotar svoje modrovanje, „zakaj se le tako izogiba križa? Zakaj ne zmoli tamkaj očenaša za reveža? — No, kaj pa premišljuješ, dekle?“

„Premišlujem, kako bi se s pomočjo tega križa mogla dokazati Tonetova nedolžnost. Ali bi mogel potrditi, kar si povedal?“

„Seveda!“

[Dalje prihodajš.]

brambna društva. Celo Roseggerjevi ustanovi so pristopile v častnem številu. Vodstvo nemškega Schulvereina jih javno hvali ter objavlja njihova imena. Dosedaj je 33 nemških žen, oziroma nemških podružnic za Roseggerjev fond darovalo vsaka po 2000 K. Slovenske žene in slovenska dekleta, posnemajte tako darežljivost. Tudi žena in dekle iz priprostega naroda lahko kaj daruje. In če same ne morete prispevati, pa vsaj drugim prigovarjajte in pridno nabirajte za sklad našega obrambnega društva. Vsa nežni in mili besedi se ne more nikdo ustavljati.

* **Dobavni razpis.** Vojna uprava kupi po trgovskem običaju za Gradec 1500 q ovs, za Maribor 700 q pšenice, 1200 q riže in 1700 q ovs, za Celje 100 q ovs, za Celovec 800 q rži in 1500 q ovs, za Beljak 300 q rži in 2100 q ovs, za Ljubljano 1800 q ovs, za Gorico 2000 q ovs, za Trst 400 q ovs in za Palj 500 q ovs. To zadevna ponudbena obravnava se vrši 8. novembra 1909 pri c. in kr. intendantu 3. voja v Gradcu. Kolekovane ponudbe morajo dospeti do najkasneje 9. ure dopoldne. Natančnejši pogoji se lahko izvejo pri vojaških oskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Palju.

* **Slovenski kateheti** morajo poučevati tudi na nemških šulferajnskih šolah. Veronauk mora biti v vsaki šoli, in ako ga ne bi podajali slovenski kateheti, moral bi se za to določiti nemški učitelj. Kaj je z narodnega stališča boljše, lahko razsodi vsak pameten človek. Toda vkljub temu se je drznila zadnja številka Plojevega lista „Sloga“, ki zadnji čas navse hinavske načine seje sovraštvo proti slovenski duhovščini, jih napasti ter osumljati njihovo narodnost pred slovenskim ljudstvom. Mi pa rečemo „Slogi“: Dokler hofrat Ploj, ki ima več plače kakor deset slovenskih katehetov skupaj, ne bo imel toliko narodne zavesti, da bo pri najvišjem sodišču govoril in ševal akte le v slovenskem jeziku, naj bo „Sloga“ tiho in naj pometa pred lastnim pragom. Koliko Ploj narodu v tem škodi, da dela politiko naravnost proti svojim bratom, o tem še danes molčimo.

* **Čujte, čujte!** Državni poslanci Slov. kmečke zveze so nasprotniki kmeta. Tako je in nič drugače! Saj je dal to zapisati sam dr. Ploj v celjskem „Narodnem Dnevniku“, in potem ni gotovo nobenega dvoma več! Dr. Ploj je namreč sklical naše poslance na posvetovanje o suši. Prosim, dne 22. t. m. se hoče še Ploj posvetovati o suši na Spodnjem Štajerskem! Mož je mnogo zaspal. Kmečka zveza je zastopala med tem že svoje stališče v pomožnem odboru štajerskem, nadalje je storila svojo dolžnost v deželnem zboru, in tudi za državni zbor so pripravili naši poslanci tozadevni nujni predlog, ker so vedeli, da se vlada obotavlja z denarjem. Zato jim ni bilo treba iti na posvete, ki Ploju in tudi niso šli, četudi jih Ploj razglasi še stokrat za sovražnike kmeta. Vrhu tega je bilo Ploju tudi znano, da ima istočasno Slovenski klub svoje sejo, h kateri morajo naši poslanci. Sklical je svojo sejo ravno ob istem času, da tem lažje udari po njih. Da le Ploj škoduje celi stvari, o kateri kot dunajski hofrat nima dovolj razumevanja, razvidelo se je iz tega, da se pri ministrih nikdar ni spomnil na pomankanje semen, in da je moral to stvar zagovarjati načelnik Kmečke zveze, Roškar.

* **Dr. Ploj** v svojem listu „Sloga“ prinaša zopet nekaj prav bedastih neresnic. Ni res, da bo Slovenska kmečka zveza z ustanovitvijo Vseslovenske ljudske stranke prenehala samostojno živeti, ampak res je, da bo obstojala ona naprej kot doslej, le v vseslovenskih zadevah bo šla skupno z organizacijami drugih slovenskih dežel. Tudi bojazen, da bi se odsej štajerske narodne in gospodarske zadeve manj upoštevale kot dosedaj, je neodkrita in neiskrena, kakor se lahko rodi le v Plojevem sre. On, ki se družii v državnem zboru z Istrani, Dalmatinci, kranjskimi in goriškimi liberalci, se boji v svojem listu, da bi škodilo slovenskemu narodu, ako se združimo mi z ljudskimi strankami iz drugih slovenskih pokrajin! Ploj naj vendar tako neresnico ne piše proti naši stranki! Toda strast sovraštva ga je oslepela, da ne vidi več, kje sam sebi škoduje.

* **Radovedno vprašanje.** Zakaj Plojev list „Sloga“ ne napada liberalnih slovenskih listov, ampak le naše katoliške kmečke. Zakaj ne upa reči nobene karalne besede proti liberalnim strankam, ampak samo proti katoliško-narodnim. Zakaj nikdar ne gane niti z mezincom proti liberalnim učiteljem, pač pa prikrito in neprikrito goda ob katoliških duhovnikih. In vendar se Ploj hvali ustno in pismeno pred nemško katoliško javnostjo, da je konzervativen mož.

* **Viničarski tetaji.** Deželni odbor štajerski je sklenil tudi prihodnje leto urediti viničarske tečaje in sicer v Mariboru za 14, v Ljutomeru za 12, v Gornji Radgoni za 16, v Silberbergu pri Lipnici za 24, v Shabah pri Konjicah za 24 viničarskih in kmečkih sinov. Tečaj se otvori 15. februarja in traja do 1. decembra. Razven hrane in stanovanja dobi obiskovatelj še mesečno 8 kron.

* **V gospodinjstvo šolo** na Tebarjih je sprejetih dozdej 16 deklet. Nekaj se še jih lahko sprejme. Šola se začne dne 3. novembra t. l.

* **Za obmejne Slovence** so nabrali na gostiji pri g. Šavori v Središču 6 K. Naj bi našli na vseh gostijah mnogo pridnih posnemovalcev.

* **Za S. K. S. Z.** je daroval g. dr. Avg. Stegenšek, profesor v Mariboru, 2 K. Iskrena hvala!

Slovinci! Slovenke!
Ne pozabite na št. 11!

Mariborski okraj.

m „V Ljubljano jo dajmo.“ Slovenska kršćanska socialna zveza priredi v nedeljo, dne 7. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v Mariboru, Flöbergasse šte. 4 veseloigro „V Ljubljano jo dajmo“. Zabava to izborna. Zato tudi upamo, da bo udeležba obilna. Zavešni Slovenci v Mariboru in okolici, v nedeljo, dne 7. novembra vsi ki predstavljate! Vstopnina: I. do III. vrsta 1 K., IV. do VI. vrsta 80 vin., VII. do IX. vrsta 60 vin., X. do XIV. vrsta 40 vin.; stojišče 20 vin.

* **Porotno sodišče** v Mariboru. Za četrto porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Mariboru so poklicani kot predsednik porotnega sodišča predsednik okrožnega sodišča Ludvik Perko, kot njegovi namestniki pa višji deželno-sodni svetniki dr. Franc Voušek, dr. Josef Fraidl in Anton Morocutti.

* **Polzkušca samoumor.** Delavčev sin Franc Hrmeq v Mariboru, ki še ni 14 let star, si je dne 21. t. m. zjutraj prerezal z britvijo vrat, ker ga je oče kaznoval radi nerednosti pri raznašanju mleka tvrdke Jank. Ko je prišel oče opoldne domov, je našel dečka v krvi na tleh. Zdravnik dr. Urbazcek mu je dal prvo pomoč. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico.

* **Sv. Peter** pri Mariboru. (Štiridesetletnica samostanske šole.) Dne 25. oktobra 1869 prišle so k nam št. šolske sestre iz Algiersdorfa pri Gradcu, da bi prevzele našo dekliško šolo. V nedeljo, dne 31. oktobra leta 1869., torej pred 40. leti, blagoslovila se je prav sivoesno nova šola in kapelica, kjer naj bi se zanaprej vzgojevala naša mladina v pravem kršćanskem duhu. Preblagi, za časni in večni blagor svojih župljanov preskrbni častni kanonik in župnik Marko Glaser jih je poklical, ker je dobro izpoznal, kako je takšna šola prepotrebna ravno za naš kraj, kateremu preti v verskem in narodnem oziru največja nevarnost zavoljo bližine mesta.

* **Sv. Križ** pri Mariboru. Neizprosna smrt si je letos pri nas izbrala za svoje žrtve zlasti gospodinje, kojih izguba je za vsako hišo tako britko občutna. Posebno globoko pa je vse pretresla tužna vest, katero je jubilejnega zvona turobni glas v torek, dne 19. oktobra zvečer od 1/2.—1/4. ure naznanjal po širni Križevski župniji, da je namreč preminula preblaga gospa nadučiteljica Uršula Hauptman, v tem mesecu že tretja izmed naših vrlih mater in gospodinj. Nakopala si je hudo pljučno jetiko, vsled katere je po dolgotrajnem mučnem trpljenju, ki je je z genljivo potrpežljivostjo prenašala, sedaj previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 47. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala. Rajna gospa Hauptman je bila skrbna mati svojim otrocičem, prijazna in ljubeznjiva proti vsakomur, pobožna in vneta za čast božjo, katero je zlasti s cerkvenim petjem še do zadnjega raj goreče pospeševala. Veličasten pogreb, ki se je vršil ravno na rojstni in godovni dan rajne gospe, dne 21. t. m. popoldne, in katerega se je udeležila silno velika množica ljudstva ob blizu in daleč, je jasno pričal, kako priljubljena je bila rajna daleč na okrog. Blag ji spomin!

* **Volitve** v Hočah. Kakor se sliši, bomo imeli dne 11. novembra volitve v občinski odbor. Nekateri kmetje in posestniki hočejo v občinski odbor spraviti „gospodo“. Voliti nameravajo J. Stanitza, kremlarja, ravnatelja Schieberja in take kmete, ki držijo radi z gospodo. Učitelj Gatti je v nedeljo celo slovesno šel vprašat Schieberja, če prevzame odborništvo. Čudno, da so se tej gospodi vsedli nekateri, sicer pametni možje na limanice. Danes njihovih imen ne bomo navajali. Upamo, da si še premislijo. Pametno je samo to, da kmetje in drugi posestniki volite kot domačini samo domače ljudi izmed sebe. Zakaj bi sami izročali občino v tuje roke? Ali hočete, da naj vam tuji režejo kruh in gospodarijo z vašim denarjem? Dozdaj ste še vi, kmetje in posestniki, gospodarji v občini; skrbite, da tudi ostanete!! Če treba, drugič več o pripravah za volitve.

* **Hoče.** Pogorel je ponoči od zadnje sobote do nedelje mlin Matija Keržiča v hočem Pohorju. — Učitelj Gatti je sprejel zadnje soboto 1 kilo in 200 gramov modrosti v obliki lažnjivega ptujskega „Štajerca“.

* **Hoče.** Dobro znani dopisnik „Štajercev“ strašno zavida hočkega g. kaplana za njegov bicikelj. Oh, kako bi se tudi on rad vozil na kolesu! Pa kaj, da ga nima. Kako je to hudo! Bicikelj stane denar, tega pa ta dopisnik tudi nima. Svetujemo mu, naj se izogiba kréem, pa ne bo treba delati dolgov in povrh si bo še pribral za — bicikelj!

* **Zadružna mlekarna** v Hočah ima v nedeljo, dne 31. oktobra ob 9. uri dopoldne v zadružni pisarni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Prememba pravil. 2. Poročilo načelnika o zidanju mlekarne. 3. Volitve predstojništva in nadzorstva. 4. Prosti predlogi. Ker se gre tu za važne gospodarske koristi, bi se naj vsi člani udeležili tega občnega zbora. Ta mlekarna pod sedanjim vodstvom obeh požrtvovalnih in modrih načelnikov doktorja Tauscha in Karola Novaka izvrstno uspeva. Prostori mlekarne so postali premajhni; torej jih je treba povečati ali pa na novo zidati. Zadrugarji, ne cepite se, ampak dobivajte še novih članov, ne branite se zidanja, ker nova mlekarna vam bo v čast in — korist.

m Hoče. Štajerčevemu dopisniku se po sladkem vinčku cedijo sline, posebno ker ga je že poskusil in ve, da je dobro! O, da bi ga imel jaz, si misli. To bi se pilo in pelo brez skrbi, ko bi ne bilo treba po krčmah delati dolgov. Zdaj že mimo nekaterih krčem kar beži, ker ima strah, da bi ga krčmar ne prijel za škrice in ga ne nahrulil: „Plačaj, kar si dolžan!“ Pravijo, da je ta dopisnik navdušen še za eno novo krčmo, da bi lahko delal novi „puf“.

m Zahvala. Kot odgovor na hudobne in lažnjive napade v „Štajercu“ in „Marburgerci“ je daroval č. g. kaplan Jožef Krajnc hočkemu „Bralnemu društvu“ 4 K ter obljublja za vsak novi napad v teh listih po 1 K. Hvala lepa darovalcu in lažnjivemu dopisniku! Blagajnik.

m Na lovu ustrelil brata. Dne 11. septembra 1909. sta lovila brata Ferdinand in Friderik Lešnik na lovu mariborskega trgovca Prsteca v občini Morje. Prvi je neoženjen mlinarski pomočnik v Framu, drugi pa učitelj v Polčanah. Po končanem lovu pa sta pozabila zapreti puškam peteline, oziroma vzeti naboje iz pušk. Na poti domov se je Ferdinand spotaknil in njegova puška se je sprožila. Zrna iz puške so tako ranila brata Friderika, da je vsled ran v nekoliko trenutkih umrl. Ferdinand Lešnik je bil pred sodiščem obtožen prestopka proti varnosti življenja po paragrafu 335. Razprava se je vršila pri mariborskem okrožnem sodišču. Sodni dvor je obsodil Ferdinanda Lešnika samo na 14 dni zapora z ozirom na moralno kazen, ki jo je doživel vsled smrti svojega brata.

m Slivnica. Pri nas neusmiljeno kosi bela žena, smrt; umorilo rada pobira može, ki jih je v najkrajšem času umorilo šest. Dne 20. t. m. zvečer je zopet umrl priden in vzgleden mož, namreč posestnik in sodar Janez Galun v 66. letu svoje starosti. Ranjki je bil mož stare korenine in zvest naš somišljenik. Bodi mu zemljica lahka!

m Prememba posestva. Obsežno posojilnično posestvo na Pesnici je kupil slovenski rojak gospod Anton Cilenšek, posestnik na Tezni, za 20.000 kron

m Sv. Lenart v Slov. gor. Nekaj starišev se je že spametovalo ter so že prekalili svoje podpise, s katerimi so se zavzeli, da bodo dajali svoje otroke v nemško šolo, zraven katere so si šentlenartski Nemci na tihem sezidali luteranski tempelj. Večini starišem je že žal, da so prodali svoje otroke najhujšim sovražnikom svete katoliške vere, toda ne upajo si iti svoj podpis preključat. Tem svetujemo sledeče: Svoj podpis preključete lahko tudi pismeno, če pa tega nečete, vam pa niti tega ni treba, ampak svojega otroka kar v staro, javno ljudsko šolo pošlite, kamor je hodil doselej. In če bo pa št. lenartski Pepek ali pa Baldek zopet k vam se laskat in za otroka prosjačič prišel, jima pa kar vrata pokažite.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Začudili smo se, ko smo izvedeli, da je celo par zavednih Slovencev vpisalo svoje otroke v nemško luteransko šolo. Mi bomo demokratski imena vseh onih starišev, katerih otroci bodo hodili v novo nepotrebno šolo, natisnili v „Sl. Gospodarju“, da bodo lahko čez pet let, ko bodo morali kmetje tudi to nepotrebno šolo plačevati, vsakdo vedel, kdo je zakrivil zopet večja plačila. Ljudstvo samo bo potem zamoglo soditi.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Ali bodo otroci v nemški šoli res sami modrijani? Ako si pogledamo št. lenartsko trško mladino, koje stariši se prištejajo k pristnim Nemcem, moramo odgovoriti, da ne! Saj se vendar vedno okrog potepajo, seveda s cigareto v ustih, in če se jih posvari, pa se začnejo s tebe norčevati in te ozmerjajo! Pač pa so pravi mojstri v kletvi. Hvala Bogu, da ne bodo taki malopridneži še za naprej naše stare šole omadeževali, a nemški luteranski šoli jih pa kar privoščimo. Ti bodo še enkrat res pravi „mudrijaši“, kakor bi jim bošnjak rekel.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Čujte, hudo bode še pri nas zagromelo, pravi „Narodni List“. Nas je že strah! Pa kaj je, to je, — zagromelo bo. Bliska se namreč že dolgo, že od tistega časa, ko je bil Janez Čuček načelnik konkurenčnega odbora, njegov sin učitelj Jožef Čuček pa tajnik. Nevihta je že blizu, le pazita Ernest in Zep, da ne bode udarila v Čučkove hleve; škoda bi bila, škoda velika. Pri taki nesreči bi znal še učitelj Čuček dobiti okoli glave.

m Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Juriju v Slov. gor. Društvena prireditev v pouk in zabavo v nedeljo dne 7. novembra 1909 po večernem. Zanimiv spored: Prtja, igra: „Prepirljiva soseda“ in „Čašica kave“ Beseda o svobodnemislelih in njihovih namenih. Prosta zabava. Prijatelji, pridite zopet, obiščite nas Pristno Vas vsbimo.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Katol. bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu v Slov. gor. bo imelo v nedeljo dne 31. oktobra po večernih svoj občni zbor. Vsi udje in prijatelji društva se vabijo k udeležbi. Odbor.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Vabilo. Društvo za otroško varstvo in mladinsko oskrb za okraj Sv. Lenart ima v torek 2. nov. t. l. ob 10. uri dop. v sodnijskih prostorih svoj občni zbor. Ako je neaklepečen, se vrši ob 11. uri istega dne pri vsakem številu navzočih drugi občni zbor. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

Zopet nezaupnica Ploju.

Na Vurbergu je bil v ned., 24. okt. političen shod. Poročala sta posl. Ozmeč in Meško. G. Meško je govoril o postanku Kmečke zveze in tako imenovane Nair. stranke na Štajerskem, ter o boju med tema dvema strankama z ozirom na zadnje državno- in deželno-zborske volitve. G. Ozmeč je poročal o delovanju naših poslancev v zadnjem deželni zboru. Zvesti svojemu krščanskemu prepričanju, pravi g. poslanec, smo se udeležili pred zasedanjem službe božje (klie:

Ali Ornik tudi? G. poslanec: Ne!), zvesti svojemu jeziku smo zanj odločno zahtevali iste pravice, katere mora imeti kot drugi deželni jezik, in potem naštevala celo vrsto predlogov, katere so vložili v korist našemu kmečkemu ljudstvu. Nazadnje daje še navodila, kako naj postopa ljudstvo, ko se bo začela Drava regulirati v naši občini.

Obema gg. poslancema se je izrekla enoglasno zaupnica. Istotako pa se je izrekla g. dr. Ploju s najnizne zaupnica.

p Sv. Urban nad Ptujem. Dne 17. septembra t. l. je začelo pred poldnem goreti pri posestniku Francu Zelenko v Gomileah, občina Destinci. Tukaj se je zgodil zanimiv, kakor tudi za marsikoga podučljiv slučaj. Par korakov je oddaljena s slamo krita hiša posestnika Martina Brumen, katera je bila v največji nevarnosti, da se vname, toda vsled velike neustrašenosti tistih, kateri so bili na strehi ter branili, je poslopje vendar ostalo, a streha je bila tako poškodovana, da je imenovanemu posestniku Martinu Brumen pritekla voda v hišo. Posestnika sta bila zavarovana oba pri zavarovalnici „banke Slavije v Ljubljani“. Prišla je komisija ter pregledala škodo samo pri posestniku Francu Zelenko. Martina Brumen pa slučajno ob prihodu komisije ni bilo doma, škoda pa se na njegovem posloju ni pregledala, zato je vložil prošnjo, potrjeno od občinskega urada v Destincih, da tudi on trpi škodo vsled požara pri sosedu, katero je cenil do 600 kron. Prišla je zopet komisija in je cenila škodo samo do 20 kron. Toda namesto da bi mu izplačala vsaj te kronice, zahteva sedaj, da plača še do prvega novembra t. l. Martin Brumen komisijonelné stroške v znesku 73 kron 80 vin. Do 20 kron cenjene škode pa da izgubi pravico, ker ni naznanil v 24 urah škode zavarovalnici. — Ako ni naznala prej dotična zavarovalnica, da se izgubi pravica do odškodnine, ako se ne naznani ob pravem času, bi mu pa ne pošiljala komisije ter mu tako napravljala novih stroškov. Tako dela torej zavarovalnica „Banke Slavije“ v Ljubljani s tistimi, kateri so pri njej zavarovani ter trpijo škodo. Domačin.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo dne 31. oktobra popoldne po večernicah bo v stari šoli ustanovni shod izobraževalnega društva. Govoril bo veleč. g. dr. Jos. Hohnjec iz Maribora. Pridite v obilnem številu!

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo, dne 31. oktobra t. l. po rani službi božji ob 1/8. uri zjutraj priredi deželni potovalni učitelj Jelovšek v prostorih tukajšnje stare šole predavanje o živinoreji. Za gospodarstvo je dandanes živinoreja važna panoga; zato se vabijo vsi živinorejci župnije Sv. Lovrencia v Slov. gor. na 31. oktobra t. l. po rani službi božji v tukajšnje staro šolo k pouku o živinoreji. Pogovarjali se bomo tudi o morebitni ustanovitvi bikorejske, oziroma živinorejske zadruge.

p Rogatec. Res bolj hinavske pisave ne poznamo, kakor jo nahajamo v Plojevi „Slogi“. Govori zadnjic o prizadevanjih naših poslancev za železnico Rogatec—Brežice ter jim kliče: Rojaki le složno in nesebično naprej, pa bomo dosegli več, kakor z medsebojnim sovraštvom in brezplodnimi hujskarijami! — Res je to, tola ravno „Slogin“ krušni oče dela drugače. Tudi za železnično progro Purkla—Ptuj—Rogatec se je sestavil poseben pripravljalni odbor, Ploj je predsednik, toda deželnega in državnega poslance za rogaški okraj izključujejo iz tega odbora, pač pa sede ob Plojevi strani ptujski Ornik in njegov sorodnik Hinkl. Rojaki le složno naprej z nasprotniki našega ljudstva rajši kot s svojimi brati, pa bomo daleč prišli!

p Sv. Trojica v Halozah. Zahvala. Veleč. gosp. o. Lenart Vanpotič, župnik so blažovolili darovati tukajšnjemu „Gospodarskemu in bralnemu društvu“ nekaj prav lepih knjig, za katere velikodušni dar se tem potom najiskrenejše zahvaljuje Jožef Hren, knj. žničar.

Ljutomerski okraj.

l Sv. Peter v Gornji Radgoni. Dne 29. septembra je umrl v Gradcu pri usmiljenih bratih France Zemljčič, ekonom, po dolgi mučni bolezni, star 23 let. Bolezen, katera ga je spravila v prerani grob, si je nakopal pri vojaki. Pogreb je bil dne 1. oktobra ob navzočnosti njegovih najbližnjih sorodnikov. Bodi mu lahka tuja zemljica!

l Mala Nedelja. „Narodni List“ je prinesel dne 23. septembra št. 42. med svojimi drožami tudi dopis o našem velespoštovanem gosp. župniku. Kaj so pa storili komu, tako so govorili ljudje med seboj, da se jih drzne nekdo po tem umazanem listu vlačiti. Župljanom je torej žal, da se najdejo tukaj taki ljudje, ki so kaj takega sposobni. Saj jih je malo: par gospodičin in nekaj velikih izobražencev. Oponaša jim nekdo, da so ga v cerkvi opominjali. Ljubi moj dopisnik, to je vendar njihova dolžnost. Storili so, kar morajo storiti. In ti, ki se delaš v svojem dopisu tako učenega, moraš znati, da drugih fantov ni treba v cerkev goniti, razun tebe! Zaradi tega jim svetuješ policijsko obleko. Najbrž se te obleke ti ravno tako bojiš, kakor neki tvoj — —, ki se ne upa na Štajersko, temveč ostaja na Ogrskem, ker se boji ne ravno toliko obleke, kakor oblasti. Za danes dovolj. Za drugokrat prosim tudi nekaj prostora, da si tega dopisnika ogledamo natančneje in mu stavimo še neka vprašanja, potem bomo videli, kje bo do obvisela njegova očitanja.

Razširjajte „Slovenski Gospodar“!

Slovenjgraški okraj.

s Škale. V ned. 17. vinotoka je napravil moški zbor pevskega društva „Braslovče“ izlet v Škale; zbor je pel v cerkvi pri drugi službi božji tako krasno, da je bilo ljudstvo kar očarano. Popoldan so prepevali pri g. Stergarju, kjer je bilo mnogo zbranega občinstva in je z velikim zanimanjem in občudovanjem poslušalo lepe zbrane glasove, ki so se zivali v lepo domačo umetno in narodno pesem. Braslovčani smejo res ponosni biti na to svoje društvo, zlasti radi tega, ker je tudi najstarejše v Sav. dolini, in pri kojem so zastopani tako odlični možje-posestniki, in v taki lepi slogi, kar se pač kmalu ne najde. Pripomniti pa se še mora, da se jim je pridružilo tudi še lepo število drugih odličnih Braslovčanov in tudi nekaj Šoštanjčanov. Zabavali smo se izbornu, samo žal, da je tako kmalu potekel čas in ura k vlakom ter smo jih morali pustiti iz svoje srede. Čast vrlim Braslovčanom in na svidenje še v Škalah!

Konjiški okraj.

k Iz Loč. Vaš dopisnik od Sv. Jerneja piše v predzadnjem Gospodarju, da je v Ločah le toliko nemškutarjev, da se preštejejo komaj na prstih ene roke. To ni res, ampak več nas je, ki radi nemškutarimo ter še včasih tudi nekoliko pohajlamo radi lepšega in če smo dobre volje. Radi tega pa smo in moramo biti vendarle še Slovenci, ker vkljub svojemu nemškutarjenju ne moremo tajiti, da nismo. Morda se komu to čudno zdi, pa je dandanes že tako. — Kadar pa nas kaj boli, pa še najlažje in najboljše po slovensko razodevamo svoje bolečine. Zato bi pa radi tudi mi videli in si želimo, da pride k nam slovenski zdravnik, katerega že krvavo pogrešamo, in kateri bo razumel nas, mi pa njega.

k Ziče. V številki z dne 30. septembra t. l. smo objavili dopis iz Zič, v katerem trdi dopisnik, da županstvo ni storilo svoje dolžnosti glede podpore radi suše. G. župan Ludvik Verhovnik nam piše k temu sledeče: „Podpisano županstvo je vložilo prošnjo za omenjeno podporo že 29. maja t. l., ko se je c. kr. glavarstvu oziroma c. kr. namestniji zahvalilo za podporo v tem letu in je ob enem tudi prosilo, da bi se tudi v prihodnje leto kolikor mogoče pomagalo glede krme, to pa radi tega, ker se je že tedaj kazalo, da utegne biti jako malo sena. Na to prošnjo je dobilo županstvo odgovor od c. kr. glavarstva dne 24. septembra t. l. št. 15472, 29. sept. pa je odposlalo županstvo zopet prošnjo št. 339 in sicer še pred za to določenim obrom! Toliko resnici na ljubo!“

Celjski okraj.

e Kopališče v Laškem trgu je baje kupila neka francoska delniška družba.

e Iz Braslovč. Približuje se nam zima, z njo se pa začnajo ziaati za šolsko mladino razne neprilike. Pota postajajo vedno slabše, a občinskih cestah niti ne govorim, v slabšem stanu so kot gozdni kolovozi, v kratkem se niti od kolodvora ne bode moglo več v trg; nadalje neugodno vreme, prekratki opoldanski presledek — vse to ovira redno šolsko obiskovanje. Zlasti hudo zadenejo te neprilike bolj oddaljene otroke, ki opoldne ne morejo domov k toplemu kosilu. Pa tudi bližnji neradi zapuste toplo sobo, četudi vedo, da jih čaka doma sklada zabeljenih žganec in še kaj boljšega. Zadovoljijo se rajši s koščkom kruha ali suhim sadjem. Tako neredna hranitev vpliva dostikrat pogubonosno na telesni in duševni razvoj nežne mladine. Razne boleznin in slabopoldanski napredek so nasledki takih neprilik. Da se temu pride v okom, in da dobe revni in tisti otroci, ki so bolj oddaljeni od šole, opoldne krožnik tople hrane, je namen šolarskih kuhinj. Taka naprava se je pri nas že povsem udomačila in ljudstvo jo rado podpira. Pretečena zima je bila dolga in neugodna, vendar smo imeli izvrsten šolski obisk, kar je gotovo tudi zasluga šolarske kuhinje. (To podjetje pa ne pospešuje samo boljši telesni razvoj, ampak je tudi vzgojevalnega pomena, kajti večje deklice se navajajo k raznim kuhinjskim delom, kot pomivanju posode, razdelitvi jedil itd. Kosilo so dobivali v prvi vrsti vsi oni, katerih stariši so kaj prispevali v denarjih ali naturalijah, potem vsi oddaljeni in revni. Prispevki se je nabralo le malo, četudi je izredno bogato obrodilo, fižola in zelja skoraj nič, tudi mleka niso otroci donasali. Vsled tega so se morala do malega vsa živila kupovati, kar je izdatke obetno pomnožilo. Razdelilo se je v 59 dneh 6480 porcij in so znašali stroški v gotovini 250 K 97 vin. Kuhala je nadučiteljeva soproga in so bila jedila okusno in snažno pripravljena. Da se je zamogla ta naprava vzdrževati, gre posebna hvala nekaterim stalnim dobrotnikom šolske mladine koš blagor. g. baronov Cnobloch, častiti duhovščini, g. Pauer-ju, ki prispeva lep dar namesto odpravljenih božičnih daril, g. dr. Červinka, zdravniku v Braslovčah, ki je naklonil prav lepo svoto, ki mu je bila sodnijskim potem priznana iz njegove prakse; ta prispevek se je deloma porabil za nakup najpotrebnejše obleke iz revnim otrokom, deloma za šolarsko kuhinjo. Nadalje so prispevali g. pl. Bien, gđč. Zotter, g. Rak, g. Kreft in drugi. Posebna hvala gre tudi slavnemu krajnemu šolskemu svetu, ki je to napravo radovoljno podpiral. Gospa Pauerjeva je dajala dvema revnima otrokoma opoldansko hrano. Naj bode na tem mestu izrečena vsem omenjenim podpornikom, kakor tudi vsem onim, ki so prispevali razne pridelke, najprisrčnejša zahvala in Bog plati. Ker

bode tudi letos kuhinja pričela v kratkem delovati, se podpisano vodstvo obrača do vseh milosrdnih ljudi in prijateljev šolske mladine s prošnjo, da ostanejo tudi to leto zvesti počepniki šolske kuhinje, tem bolj, ker je Vsemogočni to leto obilo poplačal trud in delo in dal bogat pridelček. Spomnite se torej tudi dobrodelnih naprav in revežev. — Šolsko vodstvo Braslovče, dne 26. oktobra 1909.

c Gornjigrad. G. svetnik se je zopet liberalcem hudo zameril. Kako tudi ne. Kar na svojo pest je dal po trgu z žandarjem gnati in zapreti liberalnega občinskega odbornika, odbornika liberalne Posojilnice Geržona in nazadnje ga je še obsodil na 100 K, ker je igral prepovedano igro. „Nar. Dnevnik“ je radi tega ves iz sebe. G. svetnik bi bil moral prej za dovoljenje prositi najvišjo inštanco Prodničkovega kandidata in Pospah, potem še Drukarja, še le, če bi mu ti dovolili, bi smel tako postopati. Če bi pa hotel zapreti Šijanec, bi moral za dovoljenje prositi marljivega Kocbeka. Tako, g. svetnik, zdaj veste, kam se morate obrniti. Klerikalce smete brez Drukarjevega dovoljenja obsediti, a Bog ne daj, da bi liberalcu skrivili las, če tudi pride s paragrafi navskriž. To je dobro, da imamo pri nas tako naivne liberalce, ki skrbijo za smeh, imamo vsaj zabavo.

c Križ pri Gornjem gradu. Tistim gornjegrajskim liberalcem, ki so začeli zadnje dni hoditi v našo vas sejat liberalno ljuliko, svetujemo mi zavedni vaščani tako-le: Ne nosite več svoje liberalne ljulike v našo vas, zakaj mi si to enkrat za vselej prepovemo. Če pridejo še navedeni kričači v našo vas, jih bomo zavedni vaščani potisnili skozi vrata, jih bomo postavili na pian in jim pokazali pot, odkoder so prišli. Pri nas ni prostora za take gornjegrajske kričače.

Zavedni vaščani.

c Gotovlje. Zadnje soboto zvečer kot predvečer biserne poroke je neki svobodomislec, ki je bil potem gofovo drugi dan na zborovanju napredne mladine v Žalcu, iztrgal izpred cerkvenih vrat in mlajev venec, iste raztrgal in v sosedni vrt zmetal. Res, krasen sad napredne olike.

c Gotovlje. Naš občinski odbor, v katerem sedi tudi bivši poslanski kandidat v splošni skupini, nadučitelj Binar, je odgovoril stanovanje v občinski hiši delavcu domačinu, ki ima skrbeli za ženo in male otroke, ima delo v tukajšnji tovarni in je najemnino vedno redno plačeval. Stanovanje dobi sedaj učiteljeva mati. Suho poročilo brez komentarija.

c Gotovlje. Biserna poroka. Zadnje nedeljo dne 24. t. m. bil je za Gotovlje velik praznik. Že v soboto večer in nedeljo zjutraj naznanjalo je gromenje topičev širnemu svetu izvanredno slavnost. V prijaznej domači vasi pa so postavljali slavoloke in razobešali zastave, pletli so vence in vse se je skrbno pripravljalo, da se dostojno proslavi biserna poroka poštenih in obče priljubljenih zakoncev Mihaela Vaš in Katarine rojene Pavline. Ta dva sta namreč dne 22. oktobra 1849 v farni cerkvi na Vranskem sklenila sv. zakon. Nevesta je bila doma na Vranskem ženin pa v Gotovljah iz starodavne, sloveče Klemšetove rodbine. Zadnje nedeljo smo ju spremljali v lepem sprevodu z rodbino, in drugimi svati in veliko okinčanami družicami v cerkev, kjer sta siva starčeka, častiljiva jubilarja pristopila zopet k oltarju k svoji biserni poroki. Bilo je v cerkvi natlačeno vernega ljudstva od blizo in daleč. Domači č. g. župnik je v vznesenem govoru razložil velik pomen tako redke biserne poroke in proslavljal biserna poročena vsled njih res vzglednega vernega življenja. Po govoru izvršil se je cerkveni obred biserne poroke in za tem slovesna sv. maša in zahvalna pesem. Doma pa sta biserna poročena svojim sorodnikom, svatom in prijateljem privedila bogato biserno gostijo. Razlegale so se mične pesmice in domači fantje so privedili slavljencem podoknico. Da smo dosledni poročevalci, moramo še tudi sporočiti, da se je 84 letna biserna poročena z 85 letnim svojim tokratnim drugom v občo veselost vseh svatov zavrtela v krogu plesalcev. Tako je minil izvanredni vesel praznik gotoveljske fare.

„Da dolgo še srečno živita

Po smrti se v raj preselita!“

Tone Gotoveljski.

c Sv. Ema. Dne 18. t. m. se je poročila pridna deklica, Marija Kaiba, rojena v župniji Sv. Eme, s pridnim, poštenim fantom Alojzijem Korošec-om iz župnije Sv. Štefan. Poročil ju je domači č. g. župnik Jožef Plepelec, in potem daroval slovesno sv. mašo za srečni zakon novoporočencev. Ob posebni priliki je potem na gostovanju darovala ta res poštena svatovščina za Šentiljski dom za rešitev obmejnih kršćanskih slovenskih bratov znesek 3 K 30 vin. Gospodar te svatovščine je sprožil to misel, in obče priljubljeni in obče spoštovani vodnik te svatovščine Franc Romih, se je z lepimi besedami zahvalil za dar obmejnim bratom. Živeči Slovenci!

c Smarje pri Jelšah. Zadnje nedeljo se je vršil občni shod kat. slov. izobraž. društva. Po običajnem pozdravu, raznih poročilih ter novi volitvi sledil je poučni govor g. župnika Gomilška. Prav primerno, natanko se znano svojo ognjevitostjo razlagal je pomen zimskega delovanja v društvih. Priporočal je zlasti 3 točke: 1. Še krepkeje se organizirati v vseh naših društvih in pridobiti še ostale dobromisleče Smarčane. Smarje naj bode vzorno, ker je središče celemu okraju. 2. Mladini naši je na srce polagal

prepotrebno skrb za bodočnost. Proč z lahkomiselnostjo ter brezkrbnostjo, ker danes ali jutri vam je postati: zavedni možje in blage narodne vzgojiteljice! Zato se treba pripravljati že sedaj: to zimo naj se pridno prebira primerno koristno berilo! Vsem pa nam je 3. priporočal po vzgledu požrtvovalnih Nemcev, Čehov, Poljakov, ki toliko darujejo za svoj narod — naj tudi mi vsi postanemo bolj dovezetni za najnujnejše narodne potrebe ter darujemo radi — če tudi po vinarjih — za obmejne brate. Prav dobro je nato deklamiral Apolonija Poglšek Marijino pesem: „Zakaj jo ljubim“. Mešan zbor zapel je pod vodstvom g. org. Drag. Zeliča mes par domoljubnih pesmij. Članov ima naše društvo 240. Prebralo se je do 1700 knjig. V čitalnici so vsako nedeljo in praznik na razpolago skoraj vsi katoliški listi. Poučni shodi vršijo se približno vsak mesec, zlasti za mladino. Priredili smo 4 krat gledališke igre z velikim uspehom.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Katoliško bralno društvo priredi v nedeljo dne 31. oktobra po večernih veselic v katoliškem domu. Na vopredju je petje, tamburanje in dve igri: „Čašica kave“ in „Kazen ne izostane“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladina, varuj se!

Vendar se jim je v nedeljo v Žalcu posrečilo zlimati — zvezo napredne mladine. Dolgo so že nosili okoli svoj lim, pa jih niso našli dovolj, ki bi se dali skupaj zlimati. Nekaj pa se jih je vendar našlo slovenskih mladeničev in deklet, ki so se vsedli na liberalne limance. Veliko jih ni, zakaj celo po poročilu „Narodnega Dnevnika“, ki je liberalcem v prid vedno večviden, proti klerikalcem pa zmiraj manjviden, je bilo poleg liberalnih škrijcev in frakarijev in učiteljev in frajlic do 300 udeležencev. Torej najmanjšega izmed naših mnogostevilnih mladeniških shodov komaj dosegaajo v kljub večmesečnemu agitiranju in bobnanju po svojih časopisih.

Težek porod je torej bil. Za babico je bil večak, namreč ekskandidat živinozdravilstva Janko Lesničar. Za botra pa je bil dr. Kukovec. Umevno je, da so tako bogatega botra, ki poleg velikega duševnega bogastva razpolaga tudi z upanjem na bogato dedščino, zborovalci pozdravili, kakor poroča „Narodni Dnevnik“, z nekaj minut trajajočimi „živio-klici“. In kakšne nauke je boter svojim krščencem polagal na srce?

Dobrih nič, vsaj njegov list jih ne more poročati. Tem hujske pa je udarjal po Zvezi slovenske krščanske mladine, katero je natooleval, da ni prinesla nobenih drugih sadov, kakor hujskarijo in prigajništvo. Ta zveza je po Kukovevih mislih samo še na papirju, duhovniška mladeniška organizacija hira. Od te se naj Zveza napredne mladine uči, kako se ne sme delati. Glavna znamka klerikalne organizacije je bojda gojenje osebnega sovraštva in nasprotstva. In kaj bo gojila organizacija napredne mladine, ki se je osnovala proti krščanski organizaciji? Iz Kukovevih besed se mora sklepati, da bo njeno bistvo in njen namen samo ljubezen. Toda gospod boter, ki je v celtem svojem govoru samo napadal in obrekoval krščansko organizacijo ter hujskal proti njej, je dal slab vzgled ljubezni.

In temu vzgledu so žal tudi sledili kmečki mladeniči. Griški mladenič Gorišek, kateremu je sestavil govor najbrž kak liberalen učitelj, ker si ne moreno misliti, da bi bilo v priprostem kmečkem mladeniču toliko sovraštva proti cerkvi in slovenskemu duhovništvu, je govoril o neki duševni sužnosti našega naroda, o tistih vidnih in nevidnih silah, ki ne trpe izobraženega naroda, probujene slovenske mladine, temveč si žele v temi tavajoče kmečko ljudstvo, da ga lahko izmozgavajo. Zabavljal je proti črnim pijavkam, katerih naj se otrese naš kmet, obrtnik in delavec, in se zrepčill nad duševnim jebostvom duhovne gospode, ki ga probujena mladina ne mara več.

Navedli smo le majhen drobec tega, kar se je govorilo v nedeljo v Žalcu. Že iz tega se more in mora spoznati, da je Zveza slovenske napredne mladine protiduhovniška, proticerkvena in torej protiverška.

Njen namen je, vzbujati v mladih srcih sovraštvo proti duhovnikom, ki so oznanitelji vere, in tako slabšati vero. In če pri mladini ni živé vere, tudi ni verskega življenja, zato je nova liberalna organizacija kakor proti krščanski veri, tako tudi proti krščanski čednosti.

Tudi odločno narodna ne bo ta Zveza slovenske napredne mladine. Saj se je na njenem ustanovnem shodu poslanec Kukovec posmehoval našim kmečkim poslancem, ki so v graškem deželnem zboru bili junaški boj za pravice slovenskega jezika. In navzročje škrijce in mladeniče so, kakor poroča „Narodni Dnevnik“, besede večnemščinarja tako navdušile, da so mu burno in dolgotrajno ploskali.

Taka je torej liberalna Zveza slovenske mladine. Opozarjamo stariše, naj skrbno pazijo na svoje sinove in hčere, da ne pojdejo v to protikršćansko in

narodno mlačno družbo. Vi pa, poštene slovenske mladeniči, in ve, vrla slovenska dekleta, oklenite se še tesneje in srčneje krščansko-narodne zastave! Kdor še ni v taboru slovenske, krščanske mladine, pridobite ga, da ga ne okuži lažnjivi liberalizem. Z Bogom in Marijo za slovensko krščansko mladino!

Shod na Posavju. Kljub zelo neugodnemu vremenu je prvi dekliški shod na Posavju v Doleaji vasi župnije Videm dne 10. t. m. zelo dobro uspel. Vseh udeleženk je bilo 400 do 500. Cerkevni govor je imel vrli voditelj Marijine družbe, č. g. A. Šoba, župnik na Zdolah. Po svetem opravilu so se zbrale mladenke pod dično okrašenim kozolcem g. P. Arnšek. Shod je vodil domači kaplan g. Kolenc. Po kratkem nagovoru voditelja je pozdravila dekleta v imenu videmske Marijine družbe E. Barbič; nato je deklamovala Gregorčičeva pesem „Domovini“ Dular. Verstvo in slovenščino priporočala in mladenkam na srce polagala je T. Knez. Deklamovali ste še N. Knez in M. Avsec. Junaško je bodrila k dobremu čitvu F. Ban. Tuje udeleženke je pozdravila Resnik. Pred zaključkom shoda se še zahvali č. g. artiški župnik Potovšek tistim, ki so pripomogli, da se je shod tako lepo izvršil. Po shodu je imel v cerkvi ganljivi nagovor za slovo č. g. Potovšek. Zapustili smo Marijino cerkev z željo, da bi se kmalu zopet sešli.

Najnovejše novice.

Državni zbor. Finančni minister, katerega so naši liberalci tako branili, je naznanil v poslanski zbornici nov davek na vino. Kakor hitro bomo dobili zakonski predlog v roke, bomo njegovo vsebino naznanili čitateljem. Že danes pa moramo ugovarjati v imenu vinogradnikov proti vsakemu davku, ki bi trgovino z vinom na škodo proizvajalcev podražil.

Duhovska vest. Franc Ozvačič je nameščen kot kaplan v Slov. Bistrici.

Prečastite kn. žk. župnijske urade vodstvo ti-skarne sv. Cirila ujudno prosi, da bi blagovolili že zdaj, in sicer prej ko mogoče, naročiti spovedno listeko za prihodnja Veliko noč. Koncem decembra in prve tri mesece v letu se namreč delo v tiskarni tako nakopiči, da ga tiskarna komaj zmaguje, zato bi pa rada reči, kakor so spovedni listeki in drugo, spravila naprej.

Gradec. Slovensko katol. akad. teh. društvo „Zarja“ v Gradu ima svoj I. redni občni zbor v zimskem tečaju 1909—10 v petek, dne 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer v lokalni „pri zeleni Štajerski“ s sledečim dnevni redom: a) čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora in zapisnika bratskega društva „Danica“; b) poročilo odboro; c) poročilo revizorjev; d) vsprejem novih članov; e) volitev novega odbora; f) volitev letopisca; g) slučajnosti.

Pilštanj. Umrla je dne 25. oktobra žena cerkovnika, Marjeta Kocjan. Rajna je obhajala pred tremi leti s svojim možem zlato poroko. Bila je povsod priljubljena in skrbna mati svojim otrokom, trem hčeram in čvema sinovoma, katere je vse lepo odgojila. Naj sveti blagi žem večna luč!

Sv. Lovrene v Slov. gor. Predavanja g. Jelovška ne bo, kakor je bilo napovedano, 31. oktobra, ampak enkrat pozneje.

Listnica uredništva.

Sv. Lenart v Slov. gor.: Smo dobili prepizno za to številko. — Sv. Vid—Grobello, Krž pri Gornjemgradu: Zal v tej številki ni bilo prostora. Prihodnjic.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo. 290

Serravallovo
železnato kina-vino

Higien razstava Dunaj 1906: Državna od-
:: lika in častni diplom k zlati kolajni. ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
kvrne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izboren okus. Nad 6000 zdrav-
niških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2.60 in po
445 1 l & K 4.80.

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANCKOVY:** kavni
pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zaga II, Y 1161, 5:9 I. V.

Pri Sv. Antonu v Slov. g.
se bo dne 2. novembra ob
9. uri dopoldne po dražbi
prodalo letošnje cerkveno
vino.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki prilozi vprašanje znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 23. oktobra 1909.

Trst	18	20	41	23	29
Linc	90	67	5	3	83

Učenca, 15 let starega fanta, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Ivan Cesar, podobar in poljatar v Mozirju. 829

Pozor dekleta! Mladenci, ki bo v kratkem prevzel za 40.000 kron vrednosti, in je tudi lesotratec, bi se rad oženil s kmečkim, delavnim, krščanskim dekletom, ki bi imela najmanj 20.000 kron dote. Mlada vdova ni izključena. Tajnost strogo zagotovljena. Naslov v upravnistvu Sl. G. 824

Že rabljen + 8 HP Climax-motor se po ceni proda. Karol Sinkowitsch, ključavničarski mojster, Maribor, Puffgasse 9. 850

Orehe, suhe gobe, fižol smrekove storže, divji kostanj sploh vse deželne pridelke kupi Anton Kolenc v Celju. 834

Dva čevljarska pomočnika in eden čevljarski učenec se takoj sprejmejo pri Simon Mall, čevljarski mojster v Radvanji pri Mariboru, hiš. št. 29. Učenec mora biti iz pridne, pobožne hiše. 845

Pozor! Trgovci in trgovski pomočniki, prav lepa priložnost se vam nudi, lepa zidana hiša, polovico novo stavljena, s prav lepim sadonosnikom, ob dveh okrajnih cestah, 3 minute od kolodvora in 2 minute od nove slov. kmetijske šole, v tej hiši je že bila več let dobro obiskana trgovina g. Matija Kavčiča in se je prodala le zaradi starosti posestnika, več se izve pri Avgustu Kincel-ju v St. Jurji ob juž. žel. Plačilni pogoji so prav lahki, da si lahko vsak z nekoliko premoženjem srečo najde. 848

Spreten, zanesljiv viničar s kolikor mogoče mnogimi delavci se takoj ali kolikor mogoče kmalu sprejme pri Rihardu Ogrizek, Sturmburg pri Mariboru, občina Leitersberg. 848

Dekla, krepka, poštna in marljiva dobi stalno službo pri boljši družini na lepem malem posestvu. Razumeti se mora posebno pri svinjah, delati mora vsa potrebna dela v hiši in na polju. Prednost ima kako starejša dekle, ki ni še služila, ali kaka vdova. Dobra hrana in prijateljsko ravnanje. Plača po dogovoru. Franjo Počkaj, posestnik, Šmarje pri Jelšah. 818

Posestvo, vsega skupaj okoli 13 oralov, njive, travniki, sadonosnik, vrt za zelencjevo itd., novo gospodarsko poslopje, hiša, živinski hlev, škedenj, klet, kamra, preša, vse novo, se proda. Cena je 12.000 K. Vpraša se naj pri lastniku Jernej Robar, Stanosko 19 pri Poljčanah, blizu kolodvora. 848

Slovenci! Kupci posestva pozor! Kdor želi v prijazni mariborski okolici vsake velikosti dobičkanosno posestvo kupit, se naj zaupno obrne na narodnjaka Jos. Serbec, km. sin v Gradiški, pošta Peanica, kateri pri nakupu brezplačno posreduje. 830

2 kolarja, 3 mizarje, 1 sodarja sprejme takoj v delo proti plačilu 3-4 krone na dan tovarna v Ljubiji, pošta Mozirje. 837

Punk za krojaške pomočnike! Kateri krojači si želijo narezovati imajo pri meni najboljšo priložnost. Natančnejša pojasnila daje Andrej Praprotnik, krojač v Cirkovcah, p. Pragersko. 855

Učenca sprejme Anton Jug, mizar v Spodnjem Dupleku pri Vurbergu. 868

Kovača-podkovača sprejme oskrbnistvo graščine Faal. Mesečna plača 32 kron. Prosto stanovanje in perilo. 846

V službo hišnega hlapca želi vstopiti fant srednjih let. Nastop lahko takoj. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 870

Kuharica išče službe v kakozupnišče. Naslov v upravnistvu. 873

Priden pekovski učenec se takoj sprejme v pekariji g. Majcenoviča v Pobrežju pri Mariboru. 874

Pianino v najboljšem stanju se proda za 120 kron. Kje, pove upravnistvo. 878

Proda se lepo posestvo, 10 minut oddaljeno od mesta Maribor, obstoji iz nadstropne hiše, 5 sob, 2 kuhinji, 2 kleti, vinska preša, 2 živinska hleva, 2 kravi, svinjski hlevi in svinje, 13 oralov zemlje in sicer 2 orala vinograda, 6 oralov sadonosnika, 2 orala njiv, 8 orali gozda, 18 polovnjakov vina, 12 polovnjakov jabolčnika, pohištvo, se proda zaradi smrti žene; cena je 16.000 K; 4400 K se obrestuje po 4%, drugo se pa mora takoj plačati. Več se izve pri posestniku g. Jožefu Koss, Mellingerberg št. 46 pri Mariboru. 876

Pozor! Proda se 1 hram, zraven lep vrt, 5 minut od mesta Ptuj, med tremi glavnimi cestami, pripraven za vsako trgovino, posebno za deželne pridelke in tudi za obrt. Kovačija obstoji že 80 let, tudi se zaveva proda kovaško orodje, če kupec želi; dalje se prodata 2 travnika in 1 njiva, ki se tudi prav lahko v travnik spremeni. Vse leži v mestnem logu. Dalje 1 hosta (hororje), ležeča Zupca ves, župnija Sv. Lovrenc na Drav. p., se pod ugodnimi pogoji skupaj ali vsako posebej proda. Zve se pri lastniku Vidu Dobič, Breg, Ptuj. 877

K št. 40.126 II 6.084

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi leta 1910 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraženi viničarji za delo v ameriškinih vinogradih in drevesnicah v gojenju in sajenju sadonosnikov, in sicer priredi te tečaje:

1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru,
2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,
3. na deželni viničarski šoli v Zg. Radgoni,
4. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru in
5. na deželni viničarski šoli v Skalcah pri Konjicah.

Ti tečaji se začnejo 15. februarja in se končajo s 1. decembrom 1910.

V Mariboru se sprejme	14
V Ljutomeru se sprejme	12
V Gor. Radgoni se sprejme	16
V Lipnici se sprejme	24
V Skalcah pri Konjicah	12

posestniških in viničarskih sinov.

Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrh tega mesečno plačo 2 K.

Izobrazba v teh kurzih je v prvi vrsti praktična, teoretična le v toliko, kolikor je to potrebno za vzorne in samostojne viničarje.

Na koncu tečaja dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji porabnosti.

Za sprejem v te tečaje morajo prosilci vložiti koleka proste prošnje najkasneje do zadnjega decembra 1909 na štaj. deželni odbor.

V tej prošnji se mora izrečno povedati v katero naštetih šol želi prosilec vstopiti in je treba priložiti:

1. dokaz, da je prosilec star 16 let,
2. spričevalo poštenega obnašanja, katero potrdi župnik,
3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost vsake nalezljive bolezni,
4. solsko odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1910 nepretrgoma v tečaju in da slušajo vse izobrazbo zadevajoče naredbe dež. strokovnjakov.

V Gradcu, 12. oktobra 1909.

Od štajerskega deželnega odbora.
Edmund grof Attems.

Zima

je tukaj, toraj glasno kličem, pridite vsi nakupit za zimo mnogovrstnega manufakturnega blaga, trpežno in po ceni, kakor malokje, se dobi samo pri

Valentinu Gorenšek, trgovec na FRANKOLOVEM, p.: VOJNIK. 819

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna, 434 na zahtevo cenik poštnine prosto.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Steckenpferd-milo z lilijinim mlekom Najmehkejšo milo za kožo kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 128

Nagrobne vence in trakove v veliki izbiri = priporoča 797

J. N. Peteršič v Ptuj. Razpošiljanje tudi po pošti po predpisu barve in približne cene.

Grajsčina

3/4 ure od Maribora, obstoji iz gosposke hiše, kuhinja s ščedilnikom, gospodarsko poslopje, 39 m dolgo, novo, obstoji iz treh gosposkih sob, pralna kuhinja. Gumno, škedenj, hlevi za 8 glav govedi. Povsod vodovod, kurnik, v katerem se da zakuriti, in kopališče. 24 oralov večinoma sečnega gozda, 12 oralov sadonosnika in svisli, 1 oral amerišk. vinograda, nov lep zelenjak z vodovodom, vse skupaj okoli 40 oralov, se proda za 28000 kron. 6000 K ostane lahko vknjiženih, drugo plačilo po dogovoru. Lahki plačilni pogoji. — Proda se tudi več malih in večjih gostiln. Vpraša se pri Karolu Leutschacher, Novavas št. 18, pri Mariboru. 832

Trgovci, pozor!

Predno si svilen papir oskrbite, naroči si naj vsakdo vzorce, kateri se razpošiljajo zastonj in poštne prosto. — Cene barve in kakovost brez konkurence!

Izvoz svilenega papirja: J. N. Peteršič, PTUJ. 798

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg št. 10. Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. Olja, žvicarakega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kiselico, vodo, galico, žveplo in rafije. 180 Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Ne IV 358/9 2 OKLIC.

Prostovoljna sodna dražba.

Vsled sklepa c. kr. okrajne sodnije v Celju, z dne 21. oktobra 1909 opr. št. Ne IV 358/9 se bo vršila na predlog dedičev za ranjnim Josefom Vincencem Krisper-jem

dne 4. novembra 1909, dopoldne ob 11. uri na licu mesta prostovoljna sodna dražba takozvane „Villa Krisper am Josephberg“ pri Celju.

K posestvu, ki ga tvorite vlogi št. 68 in 69 k. obč. Staritrj spadajo: vila s popolno opravo, gospodarska poslopja, fundus instructus, vinogradi, njive, travniki, pašniki in gozdovi. Svet meri približno 6 ha.

Posestvo se bo prodalo v celoti za izključno ceno 40.000 K, pod to ceno se ne prodaja.

Kupec imajo položiti vadij po 5000 K, izdražbatelj pa ima po končani dražbi založiti še 40% svojega ponudka, v katerega se vračuni vadij.

Prodajalci si pridržijo pravico v 8 dnevih prodajo odobriti ali ne.

Nadaljni eventualno drugi plačilni pogoji se zamorejo določiti z dražiteljem po dražbi.

Celi akt in posebno dražbeni pogoji se zamorejo do dneva dražbe pregledati pri tem sodišču št. 11.

C. kr. okrajna sodnja v Celju, odd. IV dne 21. okt. 1909. 879

Šolske knjige!

vse vrste zvezkov, različni papir, svinčnikov, kamenčkov, radirk, peres in pušic, kakor drugo različno šolsko orodje, priporoča trgovina s papirjem : galanterijskim in drobnim blagom :

J. N. PETERŠIČ

v PTUJU. 799

Na debelo! Na drobno!

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2-—, pol belega K 2-80, belega K 4-—, prima perje mehkega kakor puh K 6-—, veleprima oglašena najboljša vrsta K 8-—, mehkega perja (puha) sivega K 6-—, belega K 10-—, prnega snaha K 12-— od 5 kg naprej poštnine prosto

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega ali belega mleta (bankinga) pernice, velikost 170x116 cm z dvema zglavnica, to dve 80x68 cm sadosti napolnjeno, z novim, sivim očičenim, košatim in stanovitnim perjem K 16-—, napol maha K 20-—, maha K 24-— pernice sama K 15-—, 16-— zglavnice K 3-— 3-50 4-— pernice 180 cm x 140 cm velike K 15-—, 18-—, 20-—, zglavnice 90x70 ali 80x80 cm, K 4-50, 5-—, 6-50, blazino iz gradla 180x116 cm K 13-—, K 15-— razpošilja po povozju, za- 247 sasteni, od K 10-— naprej poštnine prosto.

Maks Berger v Dešenici št. 1015, Šumava.

Karne ugraja, se zamenjati ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastonj in poštne prosto.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR Burgplatz 2.

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

„pri angelju“ Nova trgovina „pri angelju“

z mednim in manufakturnim blagom

J. N. ŠOŠTARIČ :: MARIBOR,

Glavni trg šte. 19.

Pohišstvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroče postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Fran Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

== Pri pošti ==

Maribor, Tegethoffova cesta 48

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mizne in tople jedi.

Mar. Medon.

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite, ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsakovrstno blago za žensko in moško obleko, najlepše svilnate robce, perilo, preproge, rjuhe, platno belo in barvane in mnogo drugih različnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA v MARIBORU,

Tegethoff-ova cesta šte. 21.

Največja zaloga! 364 Največja zaloga!

Ali že veste,

da se kupujejo šolske potrebščine, kakor: tabljice, kamenčki, svinčniki, gobice, radirke, zvezki, torbice, škatljice, itd. narodni trgovini :: :: ::

VILKO WEIXL, Maribor, Gornja Gosposka ulica 33.

Za slav. šolske urade vse tiskovine itd. itd.

Na drobno. Prodaja, Na debelo.

Glavna zaloga Barthelnovega apna za poklajo! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča

M. Berdajs MARIBOR

Sofijin trg

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

zdeluje s parnimi stroji in najboljšo, večkrat premleto glino priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane zarezne in vsakovrstne druge strešne opeke, opeke za xid za oboke, dimnike, rekona-opeke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarova cesta, pri kamenarju A. Glaser-ju.

Na drobno! Na debelo! Nova slaščičarna v Mariboru.

Slavnemu občinstvu vjužno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru v Gornji Gosposki ulici šte. 38, moderno urejeno slaščičarno. Imel bodem vsak dan sveže in okusno pecivo ter vse v to stroko spadajoče stvari. — Priporočam cenjenim odjemalcem, posebno gg. trgovcem tudi svoje kandite. — Za mnogobrojni obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

Eman Illich.

Edina narodna steklarska trgovina FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kamene, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno

Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu vjužno naznanjam, da sem otvoril v Mariboru, Šolska ulica šte. 2 nasproti kavarni „Central“ moderno urejeno brivnico.

Isto priporočam vsem zavednim Slovincem ob čisti in točni postrežbi v blagohotni obisk. Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES,
brivec.

Velika

jesenska prodaja letos po čudovito nizkih cenah se je že začela v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi in pošiljatve čez K 20.— franko. Posebno po ceni je: garnitura za 2 postelji in mizo skupaj samo K 9.40.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar v Mariboru Tegethoffova cesta 38.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnoglelov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. ::

Podružnice Spljet, Celovec :: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Štritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te 4 1/2 % Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnom kurzu. Delniška glavica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice Spljet, Celovec :: in Trst ::

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica, proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter g. ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji grad, Ševnica, Šmarje, Šoštanj in Vrnsko in rezervna zaklada, katera našata vže nad 230.000 K. Zato razdeli znatne svote v obsekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovinci, poslužujte se južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar uvažate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naleži denar za mladoletne in varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico. Za brezplačno dopušljanje denarja so položnice c. kr. poštahranilničnega računa št. 18.813 vsakemu na razpolago

V slov. bistriškem okraju

se vsaki vabi k nakupovanju vsakovrstnih reči v trgovino :: :: **Alojz Pinter-ja** pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

On vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo niski ceni. V zalogi ima tudi novo že prepričano najmočnejše redilno sredstvo za svinje „Lucullus“. — Bartelovo klajno apno, Tomaževa žlindra, vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Kupuje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinski kamen, maslo, jajce itd.

Samo pri Druškoviču, Slovenjgradec.

Ostanki in letno blago, vse 10% ceneje kakor poprej.

IVAN RAVNIKAR, Celje, Graška cesta.

Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse deželne pridelke. — Opozarjam živinorejce na „Lucullus“, ker s tem najprej izrede svoje prašiče, katerega imam v zalogi na drobno in debelo po najnižji ceni. Z odličnim spoštovanjem **Ivan Ravnkar.**

Kemična pralnica oblek H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in barvanje raznih oblek, kožuhov, rokavic itd. Lišpa od oblek ni treba odstraniti. Edini slovenski zavod te vrste. Nabiralnica v Mariboru pri J. Vezjak, krojač, Šolska ulica 4.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnoga in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vsajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hišo, gospodarska poslopja, tvornice, mlina itd. ter premičnine, kakor: hišno opravilo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.

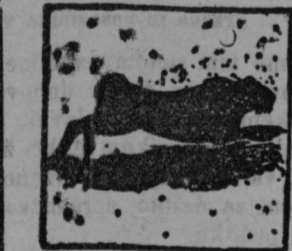
Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Kilne pase, z ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obse, suspensorije, podloge za noge, bergle, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, po zdravniškem predpisu i. t. d. izdeluje po jako niski ceni, staroznana tvrdka **FRANCO Podgoršek**, bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7. Zaloga vsakovrstnih v to stroko spadajočih zdravilnih in drugih potrebščin, ter rokavic v veliki izbiri.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig

družba z omejeno zavezo v Borovljah (Kor. ko).

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptuj,

priporoča svojo bogato zalogo špecijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : točna postrežba.

Dijaki dobijo zelo po nizki ceni vse šolske in pisarniške potrebščine v trgovini Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Slamoreznice vseh vrst, vse druge
poljedeljske stroje, izvrstne
peči, štedilnike, kotle za žganje

dobite pri

Peter Majdič-u, trgovina z železnino
: „**MERKUR**“ : **Celje.**

Štampilje

iz kavičnika se dobijo v tis-
karni sv. Cirila v Mariboru.

Javna zahvala.

Podpisani si štejeve v dolžnost, se javno zahvaliti gospodu dr. Vitu Červinki, zdravniku v Braslovčah, za skrb in veliko zdravniško pomoč, izkazano nama za časa najinih težkih boleznij. Mnogi obiski in skrbna zdravnikova natančnost so pripomogli do tega, da zopet oživave zdravja dragoceni zaklad.

V Vrčivasi, dne 24. vinotoka 1909.

Marija Povše,
mati.

871

Ivana Povše,
hči.

Vinogradniki, pozor!

Imava cepljeno trsje, prav lepo, močno, na Rip. portalis. Sorte so: Beli burgunder, pošip, riling, veliki silvaner, beli ranfol, rulander in traminer; cena je 100 komadov 12 K; muškati cena po dogovoru. Imava nadalje vkoreninjene divjake 100 kom. po K 2.40, 15 000 podlage za cepiti debelost 5 mm naprej po 18 K en tisoč, dolge bodo 45 cm rezane in nepoškodovane po toči. Tudi izabelo imava, cena je 10 K 100 kom. Postregla bodeva vsakemu nabolje, trsja bode več tisoč. Pri naročitvi treba poslati 10% are. 805

Martin Kupčič in Martin Šoštarich,
posestnika in trsničarja (že več let)
pošta: **Juršinci pri Ptuj,** (Štajersko).

Tiskarna sv. Cirila

v MARIBORU

priloga za trgovce:

cenike, krožnice, letake,
lepake, račune, pisma, ku-
verte z naslovom, dopis-
nice i. t. d.

Štefan Kaufmann

trgovec z železom
v **Radgoni,**

priloga svojo veliko
zalogo lepo pozlačenih
nagrobni križev po
jako nizki ceni.

V Makolah je na prodaj lepa hiša

tri prostorne sobe v pritličju, kuhinja, shramba, klet, hlev, itd. s precej velikim vrtom; za kakega rokodelca jako primerno. Se odda tudi v najem in to prav po ceni.

Dopisi Posojilnica, pošta Makole,
Štajersko. 854

Njive, travnike in gozde grajščine Bežigrad pri Celji

se bodo dne 8. novembra 1909 ob 9. uri dopoldan v grajščini na drobno, pod ugodnimi pogoji, plačilo na več letnih obrokov, prodalo. — Kupci si naj zemljišče pred prodajo ogledajo, tudi naj pred prodajo iz posestnih listov v grajščini parcelne številke vzamejo (zapomnijo). — Več se izve pri **Anton Belec-u v Št. Vidu nad Ljubljano.** 983

Natečajni razpis.

Pri c. kr. kmetijski družbi za Štajersko v Gradcu je razpisano novo ustanovljeno mesto

drugega tajnika

za oskrbovanje konceptnih del, ki so v delokrogu tajništva, s 1. januarjem 1910. Prejemki in pokojnina so isti kakor c. kr. državnih uradnikov 9. čin. razreda in sicer znaša plača K 2800.—, aktivitetna doklada K 960.— in pravica na 4 trienije po 200 kron, pri službenih potovanjih dnevna dijeta 10 kron, pristojbina od kilometra 54 vinarjev, železniška vožnja II razreda s pri- in odvoznimi pristojbinami na kolodvor po državnotovovalnem normalu. Štalno nameščen postane po enoletnem zadovoljivam službovanju.

Za to mesto se zahteva znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, redno dovršene študije in izpiti na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo, učni izpit za poljedeljske šole oz. obveznost, da prinese to dokazilo tekom prvega leta, kakor tudi večletna praksa v poljedelstvu.

Prošnje se morajo vložiti do

najkasneje 30. novembra

pri osrednjem odboru c. kr. kmetijske družbe v Gradcu.

Predsednik:
Attems m. p.

875

Generalni tajnik:
Juvan m. p.

ZAHVALA.

Za vse izraze srčnega sočutja ob priliki smrti in pogreba našega preblagega in nepozabnega očeta, oziroma tasta itd. gospoda

Martina Čulek,

tržana in posestnika v Središču,

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Zlasti se zahvalujemo častiti duhovščini, slavnemu veteranskemu društvu, slavni požarni brambi in cenjenim zastopnikom c. kr. žandarmerije, kakor sploh vsem cenjenim tržanom, prijateljem in znancem za častno spremstvo pokojnega k večnemu počitku.

SREDIŠČE, dne 20. oktobra 1909.

872

Žaluječi ostali.

Naznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnjo jesen in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, silvanec, zlahtino belo in rudečo in muškati. Trte so dobro zavaščene in dobro vkoreninjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odvzamejo v jeseni. Naročila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasiti se je pri **Franču Muršič,** posestniku in trtnarju v Senciaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta: **Juršinci pri Ptuj.** 869

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.
Žganje proti trganju: : Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:
mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg šte. 15. 825

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!
Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22
v **LJUBLJANI.**

Letos so znižane cene.

Ceniki so brezplačno na razpolago. 857